

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

KETV./PENKT. – THURSDAY/FRIDAY, VASARIO – FEBRUARY 3/4, 2011 • Vol. CII Nr. 23/24

Kaina 75 c.

Lietuva nusiteikusi rimtai bendradarbiauti su Rusija

Ministras A. Ažubalis (k) neatskleidė, ar per susitikimą su Rusijos kolega S. Lavrov kėlė Lietuvos diplomatinės vadovams nepatogų sovietinės okupacijos žalos atlyginimo klausimą.

ELTA nuotr.

Maskva, vasario 2 d. (ELTA/Delfi.lt) – Per savo pirmininkavimą Europos Saugumo ir bendradarbiavimo organizacijoje (ESBO) Lietuva nusiteikusi rimtai bendradarbiauti su Rusija. Tai Maskvoje pareiškė Lietuvos užsienio reikalų ministras Aud-

ronius Ažubalis, pradėdamas susitikimą su Rusijos užsienio reikalų ministerijos (URM) vadovu Sergej Lavrov.

Mes žinome, kad be Rusijos veiksmų nė per milimetrą nebus pasistūmėta į priekį sureguliuojant įsisenėjusius konfliktus. Manau, kad

Šeštadienį — priedas *Kultūra*.

milimetras pažangos tokiais klausimais yra aukso vertės”, – sakė A. Ažubalis.

„Mano apsilankymą sąlygoja ne tik tai, kad mes kaimynai, bet ir tai, kad Rusija vaidina svarbų vaidmenį ESBO”, – pabrėžė jis.

„Mūsų santykiams reikalingi nauji pokyčiai”, – sakė A. Ažubalis.

Nukelta į 6 psl.

Profsąjungos rengiasi visuotiniam streikui

Vilnius, vasario 2 d. (BNS) – Valdžios atsisakymu pradėti derybas dėl kolektyvinės sutarties sudarymo nepatenkintos profesinės sąjungos teigia pradedančios darbuotojų balsavimus dėl streiko.

„Per 9,000 įvairių sričių, įskaitant švietimo, kultūros, socialinių paslaugų, transporto darbuotojų vienijančios Jungtinės profesinės sąjungos pirmininkas Arvydas Dambras-

kas sako, kad balsavimas vyksta 300–400 įstaigų, įmonių visoje šalyje. Už streiką turi pasisakyti daugiau nei pusė kiekvienos iš jų darbuotojų.”

„Streikas turi būti valdomas per visą Lietuvą. Čia rimtas streikas, toks kaip vykdavo Europoje, ir jeigu mes reikalaujame derybų, aišku, turime atsakyti į klausimą, kas bus, jei bus atsisakyta jas pradėti”, – teigė A. Dambrasukas.

Profsąjungos vadovo teigimu, jei susitarti su valdžia nepavyks, streikas galėtų vykti ne mažiau nei po trijų mėnesių – pavasarį, kai bus baigtas balsavimas. Jungtinė profesinė sąjunga teigia Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai prisistačiusi deryboms dėl šakos kolektyvinės sutarties sudarymo. Ji aiškina siekianti pagerinti socialines ir ekonomines sąlygas socialinį darbą dirbantiems žmo-

nėms. Tačiau profsąjunga teigia esanti nepatenkinta tuo, kad ministerija esą ne tik nevykdo teisės aktų įpareigojimų darbo klausimais, bet ir partijų politinių sutarčių su Jungtine profesine sąjunga – pasiekti, kad darbo santykius reguliuotų aukštesnės kolektyvinės sutartys, neva vilkinama šakos kolektyvinių derybų pradžia. Tikimasi, kad streiką palaikys ir kitos Lietuvos profsąjungos.

JAV vaduojasi iš smarkios pūgos gniaužtų

Čikaga tapo vienu iš labiausiai nuo šios pūgos nukentėjusių miestų.

SCANPIX nuotr.

Washington, DC, vasario 2 d. (BNS) – Milijonai amerikiečių trečiądienį buvo priversti atsikasti namus ir kelius po smarkios žiemos audros, kuri užvertė pusnėmis, šlapdriba ir lijundra daugiau nei trečdalį Jungtinių Valstijų, taip pat sustabdė susisiekimą keliais.

Viena iš didžiausių pūgų nuo praeito amžiaus 6-o dešimtmečio nuslinko daugiau nei 3,000 kilometrų nuo Texas iki šiaurės rytinės Maine valstijos, o meteorologai perspėjo, kad keliauti tokiu oru gali būti mirtinai pavojinga.

Perspėjimai apie gresiančias pūgas, lijundras ir itin žvarbius vėjus buvo paskelbti daugiau nei trijose dešimtyse iš 50 valstijų, o pietinio audros pakraščio kliudyta Louisiana ir Mississippi patyrė smarkias perkūnijas ir smarkias liūtis. Nepaprastoji padėtis buvo paskelbta Illinois, Indiana, Missouri ir Oklahoma valstijose.

Gelbėjant į bėdą patekusius keliautojus taip pat prisidėjo Nacionalinė gvardija. Kai kuriose vietose bu-

vo sunęstos daugiau nei 3 metrų aukščio pusnys, o Illinois, Indiana, Wisconsin, Michigan, Minnesota, Oklahoma, Kansas, Massachusetts ir New York valstijose sniego danga vidutiniškai siekė 25–51 centimetrų.

Čikaga tapo vienu iš labiausiai nuo šios pūgos nukentėjusių miestų, kai milžiniško greičio vėjai įsiurbė daugiau drėgmės nuo Michigan ežero. Gatvės buvo užpustytos, todėl ugniagesiai buvo priversti važiuoti į iškvietimus sniego motociklais. Čikagoje pirmąkart per pastaruosius 12 metų buvo uždarytos mokyklos. Trečiądienį iki vidurdienio mieste prsnigo 53 centimetrus, šis snygis buvo trečias didžiausias per matavimų istoriją.

JAV centrinėse valstijose dėl snygio nevažiavo grūdus ir gyvulius vežiojantis transportas. Informaciją apie atšauktus lėktuvų skrydžius skelbianti interneto svetainė flightaware.com praneša, kad Jungtinėse Valstijose trečiądienį dėl nepalankių oro sąlygų buvo atšaukta daugiau nei 5,000 skrydžių.

Šiame numeryje:

- Sausio 13-osios aukoms atminti Central NJ (p. 2)
- Jazminų revoliucija Egipte (p. 3, 11)
- K. Girniaus skiltis (p. 3, 9)
- „Draugo” lietuviukai (p. 4)
- Metų sandūroje prisime-name savo geradarius (p. 5)
- Nuomonė. Auka (p. 5)
- Laiškai, nuomonės (p. 5)
- Mūsų stalui (p. 8)
- „Ambersail” (74) (p. 9)
- Laikas nestovi vietoje, todėl drįsau jį vyti (p. 10)

Valiutų santykis

1 USD — 2.50 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Jau ne metus lituanistikai tiek Lietuvoje, tiek užsienyje merdint, Lietuvos vyriausybė šią savaitę paskelbė apie nutarimą sudaryti Lituanistikos plėtros komisiją, „kuri bus įpareigota teikti Ministrų kabinetui siūlymus dėl lituanistikos tyrimų vystymo, jų koordinavimo ir sklaidos“. Siekiai gražūs, o dar gražesnė būsimos komisijos sudėtis: jai pirmininkaus premjeras Andrius Kubilius, jo pavaduotojai bus kultūros, švietimo ir mokslo ministras. Manoma, jog komisijos darbe dalyvaus ir Prezidentūros atstovas, Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininkas. Kai (jei) Lituanistikos plėtros komisija savo žvilgsnį nukreips į užsienyje išlikusius lituanistikos židinius, pamatys, jog čia prireiks ne tik susirinkimų dukart į metus, bet tikrų pastangų gaivinant tai, kas daug kur paliko tik gražus vardas „lituanistika“ ir nieko daugiau.

Vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiamo. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdiena, paskelbta)

\$250.00 JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klasė: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00

• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

! Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

! Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius tašo savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

LIETUVIŲ TELKINIAI

CENTRINIS NEW JERSEY, NJ

Kad ir negausus būrys susirinko į Sausio 13-tosios paminėjimą, vakaras praėjo rimtyje ir gražiai.

Sausio 13-osios aukoms atminti

RASA MILIŪTĖ

Du dešimtmečiai prabėgo nuo tų siaubu persmelktų dienų, kada kiekvieno tikro lietuvio širdį pervėrė skausmas. Suvokimas, kad Lietuvai gresia būti suniokotai, vėl parklūpdytai prieš geležinį sovietų kumštį, pažadino ir jauną, ir seną. Meilė savo protėvių žemei tomis dienomis gimdė ryžtą priešintis ir eiti apginti laisvę. Ir niekas neišgąsdino lietuvių tautos – vienybė ir susitelkimas apsaugojo nepriklausomybę. Tik tos laisvės kaina liko krauju pažymėta: keturiolika Lietuvos didvyrių krito, nepabūgę nei kulčių, nei geležinių tankų vikšrų.

„Ir visi Jie – jau amžini, amžiams mūsų, mūsų tautos atminty, ir liks ten, kol bus gyva tauta. Ir pirmas požymis, kad tautos nebelieka, bus tas, kada jos atmintyje pradės nebelikti jų atminimo“, – rašė Algirdas Patackas, signataras, Parlamento gynėjas.

Tą brangų žuvusiųjų atminimą Estų namuose (Jackson, NJ) sausio 13-tąją susirinkome pažymėti ir mes, Centrinio New Jersey lietuviai.

Daugybės žvakučių liepsnelės pleveno tyloj, kviesdamos susimąstymui ir rimčiai, 13-ka raudonų tulpių nugulė Lietuvos sūnūs pagerbti, o viena balta, lyg nuotaka, – Loretai Asanavičiūtei, trylikos kritusių brolių bebaimei seselei. Skambant Liud-

vik von Bethoven simfonijai „Heroica“, klausėmės Justino Marcinkevičiaus kalbos, pasakytos tragiškai žuvusiųjų aukų laidojimo iškilmėse. „Mūsų Nepriklausomybės augalas gausiai palaistytas šventu jos gynėjų krauju. Amžinam gyvenimui ant Lietuvos patekėjo jų širdys. Gyvensime ir kovosime jų šviesoje“, – kalbėjo poetas prieš dvidešimt metų. Turbūt ne vienas iš mūsų, rimtyje susikaupę, prisiminėme, kur buvome tomis dienomis, ką išgyvenome dėl savo artimųjų, kurie šaltomis naktimis budėjo prie parlamento ar Televizijos bokšto Vilniuje, o gal kituose Lietuvos kampeliuose prie svarbių objektų. Tylos minute pagerbėme žuvusiųjų atminimą. Po minėjimo vėl prisiminėme sausio tragediją, žiūrėdami, „A PROPOS“ studijos 2001 m. dokumentiniame filme įamžintas tų dienų akimirkas. Įdomu buvo dar kartą išgirsti Aukščiausiosios Tarybos pirmininko Vytauto Landsbergio, Lietuvos TV diktorės Eglės Bučelytės ir kitų tragiškų įvykių liudininkų prisiminimus. Mūsų bendruomenės lietuvė Vida Lanys-Anton papasakojo istoriją, kaip filmas apie Sausio 13-osios įvykius nelengvu keliu buvo atvežtas į Ameriką, o Saulius Ūdra prisiminė, kaip giminaitis gelbėjo 2 žmones iš po tanko vikšrų. Po filmo peržiūros neskubėjome skirstytis: diskutavome

apie tai, kuo galėtume būti naudingi Lietuvai šiandien.

Kad ir negausus būrys susirinko į Sausio 13-tosios paminėjimą, vakaras praėjo rimtyje ir gražiai.

Negalime užmiršti savo tautos didvyrių. Tai mūsų tautos istorija, ir turime ją išsaugoti ne tik savo atmintyje, bet ir ateities kartoms, kad ir tie, ateisiantys paskui mus, suprastų Nepriklausomybės ir Laisvės kainą.

Rasa Miliūtė – Centrinio New Jersey LB pirmininkė

Daugybės žvakučių liepsnelės pleveno tyloj, kviesdamos susimąstymui ir rimčiai.

JAZMINŲ REVOLIUCIJA EGIPTE: AR GAISRAS IŠPLIS?

Egipto vadovui Hosni Mubarak po kojomis siūbuoja žemė. Matyt, tik taip galima pavadinti įvykius, pastarosiomis dienomis vykstančius šioje Šiaurės Afrikos valstybėje. Dešimtys tūkstančių gatvėse protestuojančių žmonių, degantys automobiliai nuo kulų žūstantys protestuotojai. Ir žinoma, Mubarak – Egiptui vadovaujantis jau tris dešimtis metų ir nenorintis pasitraukti iš savo pareigų. Kad nuramintų minią, jis išvaikė vyriausybę, o saugumo vadą paskyrė viceprezidentu. Bet tai sukėlė priešingą žmonių, beldžiančių į jo rezidencijos vartus, reakciją.

Niekas Egipte nenori naujos vyriausybės, niekam, o ypač miniai Kairo gatvėse, nerūpi ministrų kėdžių perstumdymai, visi nori tik vieno, kad senolis Mubarak pasitrauktų iš savo pareigų, ir kuo greičiau. Protestuotojai, rizikuojantys savo gyvybėmis Egipto sostinės gatvėse, asmeniškai nekenčia savo vadovo, žmogaus, kurį visas pasaulis iki šiol laikė ramaus Egipto, o ir viso Arabų pasaulio užtikrintoju.

Egiptas, skirtingai nei Tunisas, – pasauliui labai svarbus. Tai – didžiausia arabų valstybė, o jos sostinė – didžiausias miestas, tai šalis, jau tris dešimtmečius besilaikanti taikos sutarties su Izraeliu, šalis, kuri reiškia arabų pasaulio stabilumą, vieta, kur JAV prezidentai jaučiasi jaučiami.

Galbūt pasaulis, bet ne patys egiptiečiai, kurie priversti kasdien išgyventi vos už 2 dolerius, o korupcijos ir nepotizmo – giminaičių protegavimo parūpinant jiems aukštas ir pajamingas pareigas – Mubarak klikos valdomoje šalyje, matyt, nepastebėtų tik aklas. Egiptiečiai nori darbo, laisvės ir bent kartą būti išgirsti. Iki šiol tai sunkiai sekėsi, nes šalyje yra vos kelios opozicinės jėgos, kurios visada buvo laikytos po valdžios padu, žiniasklaida bijojo rašyti tiesą, o protesto mitinguose susirinkdavo vos kelios dešimtys tų pačių žmonių. Taip buvo iki šiol, na, o dabar Kairo gatvėse – dešimtys tūkstančių jaunų

žmonių, nebijančių susiremti su policija ir neketinančių aukoti savo gyvybių vien tam, kad šalies prezidentas galėtų vieną savo ministrą pakeisti kitu. Jie nori visko ir nori to šiandien.

Egipto „sukilimą“ išprovokavo gana sėkmingai pasibaigę protestai Tunise, „jazminų“ revoliucija, kaip savo prezidento nuvertimą pavadino tunisiečiai, išplito. Arabų pasaulis pasirodė besąs labiau pažeidžiamas, nei atrodė iš pradžių, o galbūt – protestuotojai Kairo, Alžyro ir Sanos gatvėse turi vilties – lengviau pakeičiamas, nei kas nors pagalvojo. Kodėl arabai, kodėl dabar ir kodėl taip, paklauskite? Ogi todėl, kad ten daug jaunų žmonių, išties didžiausias jaunų žmonių skaičius pasaulyje, bet – jokio darbo.

Jaunuoliai Egipte, Tunise ar Libijoje – išsilavinę, protingi, bet bedarbiai. Jie negali rasti darbo, nes bent jau Šiaurės Afrikos arabų valstybėse darbo tiesiog nėra, vadinasi, nėra ir pinigų, galimybės padėti šeimai, progos sukurti savąją. Dienų dienas kavinėse, gatvėse, turguose laiką leidžiantys jauni žmonės kasdien yra žeminami valdžios. Darbą nepotizmo religiją išpažįstančiose Šiaurės Afrikos valstybėse gali rasti tik padedamas ryšių, giminių arba sumokėjęs kyšį. Net susikūręs darbo vietą pats, negali būti tikras, kad vieną dieną korumpuotas policininkas nepareikalaus duoklės, o kai tai nutiks, neliks nieko kito, tik nužingsniuoti prie valdžios rūmų ir susideginti. Būtent taip padarė tunisietis Bouazizi, sukėlęs gaisrą arabų pasaulyje.

Mokslininkų duomenimis, 80 proc. ginkluotų konfliktų kyla šalyse, kuriose didžioji dalis visuomenės – jauna. Jaunuoliai, kurie neturi darbo, nemato ateities ir yra nusivylę, lengvai išeina į gatves, nes neturi ko prarasti. Būtent tokia jauna nusivylimo, pykčio ir agresijos banga dabar ir ritasi per arabų pasaulį, grasindama iš posto išversti senuosius vadus, kurie senokai nebe jauni ir senokai atitrūkę nuo savo tautų gyvenimo.

Banga, paskandinusi Tuniso prezidentą Zine El Abidine Ben Ali ir virtusi nesibaigiančia žmonių jūra Kaire, – pavojinga ne tik nusenušiemis arabų šalių diktatoriams. Ji kelia potvynio pavojų visame pasaulyje. Nežinia, kokius politinius sluoksnius ir senas politines sąnašas ji gali paplauti.

Nukelta į 11 psl.

Kaire į protesto mitingą susirinko 100,000 žmonių.

EPA-ELTA nuotr.

Čiuožimo sezonas atidarytas, arba ko nepadaro savivaldybės

KĘSTUTIS GIRNIUS

Jau šešias savaites vilniečiai, ypač vyresnio amžiaus, su baime ir drebėjimu išeina iš namų. Nevalomi, smėliu nebarstomi Vilniaus šaligatviai seniai tapo čiuožykla. Vien gruodžio mėnesį į Vilniaus greitosios pagalbos universitetinę ligoninę kreipėsi 3,672 piliečiai, patyrę įvairias traumas dėl slidžių šaligatvių.

Menka paguoda, kad pernai gruodžio mėnesį traumuočių skaičius nebuvo daug mažesnis. Nežinau, kiek vilniečių dėl traumų gydėsi kitose ligoninėse ar klinikose, bet tokių, be abejo, buvo. Jei sausio ir vasario mėnesiais susižeis panašus žmonių skaičius, tai per „čiuožimo“ sezoną nukentės kas penkiasdešimtas vilnietis. Tai stulbinantys duomenys.

Kenčia ne tik vilniečiai. Praeitą savaitgalį per pusantros paros Šiauliuose paguldyti 35 slidžiose gatvėse susižeidę žmonės. Kaip ir Vilniuje, ten trūksta chirurgų, teko atidėti suplanuotas operacijas. Radviliškio rajone dėl apledėjusių kelių kelias dienas visose rajono mokyklose buvo atšauktos pamokos. Nors neginčytina, kad šimet žiema yra sunki, kad ūkio krizė pakirto valdžios finansus, ir kad kartais susidaro ypatingos gamtos sąlygos (pvz., Radviliškio rajone lietus niekais pavertė kelininkų darbą), stulbina vietos valdžios abejingumas ir vangė reakcija. Vilniuje šaligatviai liko nesutvarkyti ne dieną ar dvi, bet šešias savaites ir tik dabar sostinės valdžia svarsto galimybę nutraukti sutartis su gatves prižiūrinčiomis įmonėmis.

Taip neturi būti ir kitur taip nėra. Pernai apie Kalėdas New York mieste per vieną audrą prisnigo beveik 50 cm. Nenuvalius visų gatvių per dvi dienas, kilo tokia pasipiktinimo banga, kad miesto meras buvo priverstas atsiprašyti už nerangų savivaldybės tarnybų darbą. Artėjant kitai pūgai, iš anksto buvo buriami darbuotojai ir valymo technika. Mažame New Jersey valstijos miestelyje, kur gyvena mano sūnus, jau kitą dieną po tos milžiniškos audros visi šaligatviai buvo puikiausiai nuvalyti, pėstieji galėjo ramiai vaikščioti. Šiaurės šalyse, kur gamtos sąlygos panašios kaip Lietuvoje, gatvės ir šaligatviai veiksmingai bei operatyviai nuvalomi.

Neginčytina, kad Vakarų šalys yra turtingesnės, turi daugiau išteklių ir lėšų gyventojų poreikiams tenkinti. Bet pinigai ne viską lemia. Daugelyje Vakarų šalių savivaldybės turi daugiau įgaliojimų ir finansinių išteklių, yra savarankiškesnės, atskaitingesnės savo rinkėjams, tad ir labiau rūpinasi gyventojų gerove. Ten Vilniaus savivaldybės abejingumas būtų neįsivaizduojamas.

Žmonėms pradėjus plūsti į ligonines dėl traumų, valdžia imtųsi visų reikalingų priemonių gyventojų saugumui užtikrinti. Naujausios apklausos rodo, jog tik penktadalis Lietuvos gyventojų gerai ir labai gerai vertina kadenciją baigiančių savivaldybių darbą. Daugiau nei ketvirtadalis jų mano, kad vietos valdžia dirbo blogai ir labai blogai.

Lietuvos savivaldybių trūkumai gerai žinomi. Dar prieš 16 metų per savivaldybių rinkimų kampaniją 1995 m. konservatoriai kaltino kairiųjų vyriausybę, kad ji nenori bendrauti su savivaldybėmis, manipuliuoja biudžetu, dirbtinai riboja savivaldybių galias, sukūrė visiškai nereikalingą apskričių instituciją, kuri atėmė dalį galių iš demokratiškai išrinktų vietos deputatų. Pernai liepos mėnesį pagaliau buvo panaikinta apskričių viršininkų administracija. Bet didžioji šių problemų dalis neišspręsta, nors konservatoriai ne kartą valdžią perėmė į savo rankas.

Pagrindiniai savarankiškų savivaldybių privalumai yra gerai žinomi. Net tokioje mažoje šalyje kaip Lietuva centrinė valdžia yra perdėm nutolusi nuo paprasto piliečio, kad žinotų ir tenkintų jo poreikius. Žmonės gyvena ne apskritai Lietuvoje, bet mieste, kaime, gyvenvietėje. Jiems labiausiai rūpi artimoji aplinka, su kuria jie kasdien susiduria. Jie geriau negu sostinės biurokratai žino teigiamas ir neigiamas savo aplinkos puses, kaip jie ir jų kaimynai norėtų tvarkytis vietos reikalus, kokiems projektams skiria pirmenybę ir kiek yra pasiryžę jiems skirti pinigų. Savivaldybės gali veiksmingiau ir lanksčiau teikti svarbiausias paslaugas, greičiau surinkti būtiną informaciją bei prisitaikyti prie pakitusių sąlygų.

Savivaldybių veikla didele dalimi lemia gyventojų požiūrį į valdžios veiksmingumą apskritai. Jei gatvės nenuvalytos, kanalizacija nesutvarkyta, tvarka neužtikrinta, šlubuoja viešasis susisiektimas, sunku tikėti, kad Vyriausybė gebės spręsti svarbiausias šalies problemas. Neveiksmingos savivaldybės skatina jau pavojingą lygį pasiekusį nepasitikėjimą valstybe. Be to, vietos savivalda stipriną demokratiją, prisideda, sukuriant sąlygas pilietinės visuomenės augimui.

Nepaisant visų neginčijamų savivaldos privalumų, Lietuvos politikai nesiima net akivaizdžiai reikalingų reformų kaip tiesioginių mero rinkimų įteisinimo. Neįsivaizduoju, kad išrinktas meras būtų nieko nedaręs per tas šešias savaites, kai Vilnius buvo tapęs didele čiuožykla. Jis būtų laikomas atsakingas už netvarką, o tai reikštų jo politinės karjeros pabaigą. Deja, kai kurie savivaldybių vadovai rodo didesnę savarankiškumą tik kai siekia sau naudos. Vilniaus savivaldybei užteko savarankiškumo daryti sandorius su „Dalkia“ ir „Rubikonu“, išdovanoję savam verslui miesto pastatus.

Nukelta į 9 psl.

„DRAUGO”

lietuviškai

Redaktorė *Laima Apanavičienė*
laimaa@hotmail.com

Mokiniai rankose laikė žuvusiųjų nuotraukas.

Sausio 13-osios minėjimas Maironio lituanistinėje mokykloje

Sausio 15 d. Maironio lituanistinėje mokykloje buvo paminėta Laisvės gynėjų diena. Minėjimo metu mokiniai buvo supažindinti su kiekvieno žuvusiojo biografija, taip pat buvo rodomos tų įvykių nuotraukos, o skambant dainai „Laisvė” lauke į orą buvo paleisti keturiolika trispalvių balionų.

Minėjimas prasidėjo prisiminimais apie prieš 20 metų vykusius kraupius įvykius. Tada beginkliai, rankomis susikibę ir trispalvėmis mojuojantys žmonės iš visų Lietuvos miestų ir miestelių buvo pasiryžę apginti Lietuvos laisvę. Septintų klasių mokiniai, primindami kiekvieną žuvusį, perskaitė jų biografijas. Buvo paminėta, kad keturiolika žmonių, kurie žuvo gindami Lietuvos laisvę buvo eiliniai žmonės. Jie nepretendavo į tautos didvyrius, nesvajėjo apie garbingus apdovanojimus. Jie tiesiog ėjo kartu su minia žmonių ginti savo Tėvynės. Šie žmonės pasižymėjo didvyriškumu, narsumu ir ištverme ginant Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę.

Minėjimo metu mokiniai matė nuotraukas iš Sausio 13-osios įvykių. Nuotraukose atsispindėjo laisvės

troškimas, patriotizmas ir didvyriškumas žmonių, stovinčių prie Televizijos bokšto ir prie Aukščiausiosios Tarybos rūmų (dabartinio Seimo pastato).

Po prisiminimų apie Sausio 13-osios įvykius ir kiekvieną žuvusį, visi 5–10 klasių mokiniai, mokytojai ir tėveliai iškilingai ėjo link Kryžiaus kalnelio. Mokiniai rankose laikė žuvusiųjų nuotraukas ir žalios, geltonos ir raudonos spalvų keturiolika balionų. Prie Kryžiaus kalnelio, skambant dainai „Laisvė” žuvusiems atminti, į orą buvo paleisti balionai. Diena buvo šalta, todėl visi minėjimo dalyviai galėjo pajauti, kaip sunku buvo ilgai stovėti šaltyje, ginant tėvynę. Taip buvo pagerbtas žuvusiųjų Loretos Asanavičiūtės, Virginijaus Druskio, Dariaus Gerbutavičiaus, Rolando Jankausko, Rimanto Juknevičiaus, Alvydo Kanapinsko, Algimanto Petro Kavoliuko, Vytauto Koncevičiaus, Vido Maciulevičiaus, Tito Masiulio, Alvydo Matulkos, Apolinaro Povilaičio, Igno Šimulionio, Vytauto Vaitkaus atminimas.

Simona Stankevičius

Į dangų mokiniai ruošiasi paleisti trispalvius balionus.

Maironio lituanistinės mokyklos archyvo nuotraukos

Čikagos lituanistinės mokyklos mokinių kūryba

Mano slapčiausia svajonė

Mano slapčiausia svajonė yra vėl skristi į Lietuvą. Aš norėčiau pamatyti mano pusseserę ir pusbrolių. Mes važiuotume į pliažą ir ten mes žaistume ir statytume pilį. Tik aš ir mano mama skristume į Lietuvą, nes tėtė turi prižiūrėti šuniuką.

Tessa Papartytė
3 B kl.

Mano svajonė – būti nindze. Todėl aš turiu mokytis karatė pratimų. Kai išmoksiu, eisiu kovoti su blogiečiais, kad apsaugočiau mūsų Žemę.

Lukas Stankevičius
2 A kl.

Aš turiu ir turėjau svajonę. Ši svajonė svarbi todėl, kad ji pakeistų visiems žmonėms gyvenimą. Tai tokie daiktai ką visi nori, ir kai kurie žmonės bando tą svajonę įgyvendinti. Aš tikiu, kad ta svajonė gali išsipildyti, bet žinau, kad taip greitai to neatnešiu. Mūsų visų gyvenimas būtų daug daug teisingesnis, jei ši svajonė būtų įgyvendinta. O mano svajonė tai yra, kad visi pasaulyje gyventų be peštynių.

Greta Ačaitė
2 A kl.

Man patinka žaisti su lėlėmis. Aš gimtadieniui gavau didelę lėlę. Bet jai labai trūksta draugės.

Mano draugės ateina su savo

lėlėmis pažaisti. Mes jas šukuojam, rengiam ir prausiam.

Aš noriu daryti darbelius, kad aš galiu užsidirbti pinigėlių ir nupirkti lėlę. Mama sakė, kad jei aš būsiu gera ir padarysiu darbelius, gal ir galėsiu gauti lėlę. Aš labai pasistengsiu.

Mano lėlė turi daug drabužių ir mažą šuniuką. Ji turi valgyti, lovą ir žaislų. Ji irgi turi mamą ir visą namą bei arkliuką.

Aš galvoju, kad mano gyvenimas būtų daug įdomesnis, jeigu aš turėčiau 2 lėles. Aš turiu daug svajonių, bet čia mano mėgstamiausia.

Urtė Zakarauskaitė
3 A kl.

Aš niekada neturėjau naminio gyvūnėlio. Man didžiausia svajonė yra turėti šuniuką. Šuniukas būtų geriausias mano draugas. Aš jį prižiūrėčiau ir žaisčiau su juo. Kad mano svajonė išsipildytų, man reikia taupyti pinigėlius. Kai aš sutvarkau savo kambarį, mamytė duoda man pinigėlių. Aš tikiu, kad išsipildys mano svajonė, nes aš esu tvarkinga. Aš myliu gyvūnėlius!

Gaja Majauskaitė
2 A kl.

Aš turiu svajonių svajonę. Kai užaugsiu norėčiau būti futbolistas kaip Ronaldo. Aš labai sportuoju ir tikiu, kad mano svajonė išsipildys.

Euris Dambrauskas
2 A kl.

Apie iškeliaujančius paukščius

Šilta, graži vasara. Medžiuose striksi paukšteliai. Vieni mažučiai, kiti didesni, įvairiausių spalvų. Vakarais man patinka atsisėsti prie lauko židinio pasiklausyti jų čiulbėjimo. Bet atšalo, pradėjo gelsti kotai, paukšteliai sumažėjo. Sumažėjo ir jų dainelių. Paukšteliai ruošėsi iškristi. Pagaliau nutilo jų dainelės. Jie iškriodo į šiltuosius kraštus, kad nesusaltų. Bet greitai praėjo ruduo ir žiema. Ir tik staiga vėl grįžta paukšteliai. O aš sau linksma sėdžiu, klausausi jų. Kiekvieną vakarą aš sau atsisėdu ir klausau, o per dieną žiūriu kaip skrenda linksmi, kartais lesa, o kartais net ir atsitupia į savo lizdą. Paukšteliai tik iškrenda ir vėl parskrenda. Man būna taip gera, kai atsisėdu prie židinio ir klausausi visokių gražių balselių. Kartais bandau išpėti, koks paukštis čiulba. Bet man labiausiai patinka, kai padeda kiaušinėlius. Gali pamatyti, kaip mama išskrenda maisto ieškoti ir grįžta su sliekais. Ir visi paukščiukai tik lesa sliekus. O kai užaugs po truputį mokinsis skristi. Paukšteliai skrenda po truputį ir pagaliau skrenda lengvai. Jiems nebereikia mamos ir patys skrenda ir ieško maisto. Jie sau linksmi ir gyvena.

Brigita Dočkutė
4 A kl.

Baltos plunksnos krenta kaip sniegas. Aš pasižiūriu į viršų ir pamatau ją. „Girgle, „Girglute!”, – pašaukiu. Ji pasižiūri į mane ir – atgal į pietus. Jau laikas jai iškristi.

Dabar nebe plunksnos krenta, bet ašaros: „Girglė...” Jos jau nebėra. Išskrido į pietus, kur jai bus šilta ir gera, kur ji gyvens visą žiemą.

Man liūdna tikrai, bet ką darysi. Ji sušals, jei čia pasiliks. Turėsiu laukti pavasario. „O kas jeigu ji negrįš? Kas jeigu kažkas kitas ją suras ir nužudys? Kodėl aš paleidau, kodėl?” – galvoju. Bet nerandu atsakymo. „Aš ją myliu” – sakau ir einu namo...

Išbėgu į sodą. Gėlės pradėjo žydėti, sniegas ištirpo. Pavasaris atėjo! Saulutė šviečia, šildo mano veidą. Meilė visam pasaulyje, bet kur Girglutė?!

Bėgu aplink visą sodą ir jos ieškau. Pagaliau sustoju. Saulė į mano veidą nebešviečia. Jau visur žiūrėjau. Niekur nėra. Mano širdis plyšta. „Cip, cip, cip”, – kas ten? – „Cip, cip cip.”

Atsisuku ir ją pamatau – Girglė, Girglutė! Apsidžiaugiu tiek, kad negaliu apsaityti.

Ji atskrenda ir atsitūpė ant mano rankos. Bet ir dar kažkas atsitūpė! Toks pat paukštis! Girglutė paima ir jį apsikabina savo sparnu.

Girgle, mano Girgle!

Aistė Leskauskaitė
6 kl.

„Lietuvos vyčių“ Naujosios Anglijos regiono vėliavą 2010 m. rudens suvažiavimą rugsėjo 19 d. suruošusios 10-osios (Athol-Gardner/MA) kuopos pirminkas Ričardas Gatautis (kairėje, šalia regiono pirmininkės Vivian Rogers) oficialiai perduoda šių eilučių autoriui – 141-osios (Bridgeport, CT) kuopos atstovui.

Dave Boucher nuotr.

Metų sandūroje prisimename savo geradarius

LAURYNAS R. MISEVIČIUS

1965 metais Nukryžiuotojo Jėzaus ir Sopulingosios Motinos Seserų (The Poor Sisters of Jesus Crucified and Sorrowful Mother – angl.) vienuolijos įkurti, jau daugiau kaip keturis dešimtmečius veikiantys St. Joseph Manor pagyvenusių žmonių globos namai Brockton, MA pastatyti, galima sakyti, idealiam gamtos prieglobstyje. Pereitų metų rudenį St. Joseph Manor vadovybė šioje vietovėje surengė pirmąjį Darbo dienos savaitgalio pikniką, į kurį sugužėjo keli tūkstančiai vietinių lietuvių ir kitataučių. Gegužinėje buvo ką veikti tiek šimtamečiams seneliams, tiek vos kelių metų vaikams. St. Joseph senelių prieglaudoje šiuo metu gyvena 118 žmonių, daugelis kurių yra lietuvių kilmės.

Šios organizacijos adresas (Thatcher Street, Brockton, MA) beveik sutampa ir su „Lietuvos vaikų globos“ adresu, kadangi minėtai kongregacijai priklauso ir Elena Ivanauskaitė – šios ypatingos labdaros organizacijos siela. Na, o dauguma pagarbūs amžiaus sulaukusių Rytų pakrantės lietuvių žino, kad būtent Brockton užgimė ir „Lietuvos vyčiai“ – viena iš seniausių iki šiol tebeveikiančių katalikiškų lietuviškų organizacijų užjūryje. Ateitininkams 2010-aisiais minint savo veiklos šimtmetį „Vyčiai“ lyg ir nublanko, tačiau

nepamirškime, kad ir jie ženkliai prisideda prie Amerikoje gimusių lietuvių labdaringos veiklos, ypač remiant Popiežinę lietuvišką kolegiją Romoje, našlaičius Lietuvoje ir, pastaruoju metu, būsimuosius kunigus Kaune.

Jau kelinti metai „Lietuvos vyčių“ Naujosios Anglijos regiono administruojamas Sviklas-Tamulevich stipendijų fondas nepamiršta Kauno kunigų seminarijos auklėtinių. Šios šv. Kalėdos trims iš jų – Valdui Šidlauskui, Dariui Vasiliauskui ir Gintui Leonavičiui – tapo išskirtinėmis – klierikai iš JAV sulaukė itin vertingų dovanų – kiekvienam teko po 400 dol. čekis. Sviklas-Tamulevich stipendijų fondas pereinamais metais suteikė paramą 9 studentams JAV ir Lietuvoje, o nuo 1999 m. studijuojantiems viso jau paskirta 55,000 dol. „Lietuvos vyčiai“ savo šimtmetį švęs 2013 m. liepos 25–28 d. ten pat, kur ir buvo įkurta ši Amerikos lietuvių katalikiško jaunimo organizacija prieš 98 metus – Massachusetts valstijoje. Tuo tarpu ateinančių pavasarį Bridgeport, CT rinksis „Vyčių“ Naujosios Anglijos regiono delegatai – suvažiavimas numatomas balandžio 10 d., sekmadienį, lietuvių pastatytoje Šv. Jurgio bažnyčioje. Daugiau informacijos apie „Lietuvos vyčius“ surasite oficialiame jų tinklalapyje www.knights-oflithuania.com, taip pat stengsimės organizacijos veiklą aprašyti ir dienraščio „Draugas“ puslapiuose.

„Lietuvos vyčių“ praėjusio metinio suvažiavimo-seimo dalyviai.

Gedimino Kvedaro nuotr.

NUOMONĖ

Auka

LIUCIJA EINIKIENĖ

Prieš septyniolika metų atvykus į JAV mane daug kas stebino, džiugino ir jaudino.

Ką pamatai netrukus užmiršti, nes vaizdai ir gyvenimo reiškiniai keičia vieni kitus. Jei vieni džiugina, kai kurie ilgiau čia pagyvenus net piktina. Toks yra gyvenimas. Jame turi būti visko, vykti kaita ir mums lieka tik pasirinkti: priimti tai ar ne ir kaip priimti. O kartais to niekas ir neklausia – gyveni kasdieninį gyvenimą, pripranti prie visko, kas priimtina, ar nepriimtina.

Tačiau to, kas jaudina, ką perleidi per savo emocijas, – niekada nepamiršti. Mane ir dabar iki ašarų jaudina išgirstas skubančių medicininės pagalbos automobilių (ambulance) signalas. Kaskart stabteli širdis ir išsprūsta žodžiai: „Skubėk su Dievo pagalba.“ Jaudina ne tik tai, kad kažkam atsitiko bėda, bet ir tai, kaip šis automobilis pagarbiai praleidžiamas gatvėje. Jai net raudonas šviesoforas nesutrukdo skubėti.

Dar mane jaudina aukų rinkimas, prie ko nebuvome pripratę sovietų laikais Lietuvoje. Man tai buvo nauja patirtis. Kaip malonu ką nors pagal išgales paremti. Puiki proga gatvių sankryžose automobiliams sustojus nors ir maža auka pamaloninti ten išdriususių ateiti prašyti pagalbos žmogų, kuris už tavo širdies dosnumą pasako: „Telaimina tave Dievas. Ačiū.“ Suvirpa širdis išgirdus tuos žodžius ir pagalvoji – kaip malonu duoti. Juk nedavęs tokių žodžių neišgirstum. Čia taip akivaizdžiai suveikia Visatos dėsnis; nori gauti – duok. Ir tai pradėk nuo savęs.

Auka. Tai žodis, kuris nusako davimą, parėmimą, pagalbą kitam žmogui pagal savo išgales ir norus.

Tačiau, kaip nekeista, šis žodis dabartiniame lietuviškosios visuomenės gyvenime ir veikloje yra įgavęs lyg ir prievartos atspalvį. Čia žodis

„auka“ dažnai pasakomas kaip „kaina“.

Pavyzdžiui, organizuojamas koks nors renginys ir skelbime apie jį sakoma: „auka 60 dolerių“, „auka 30 dolerių“, „auka (net) 100 dolerių!“

Nueini pavalgyti mielinių blynų su namine obuoliene. Skanu – „auka“ 5 doleriai. Arba vėl, nori apsilankyti knygos pristatyme – „auka 10 dolerių“. Ir ant knygų stirtos padėtas užrašas skelbiantis „auka 10 dolerių“. Kokia čia auka? Juk tai nusakoma renginio, blynų ar knygos kaina! Tai gal taip ir reikėtų vadinti. Vadinti daiktus tikraisiais vardais. Skelbimuose rašyti „dalyvavimo renginyje kaina – 30 dolerių“ ar „įėjimas – 30 dolerių“, o gal „bilieto kaina – 30 dolerių“. „Blynai – 5 dol.“, „knygos kaina – 10 dolerių“ ir t. t.

Juk visiems aišku, kad ne visi pinigai, sumokėti vienu ar kitu atveju, nueina tiems, kurių parėmimui organizuojami minėti renginiai. Didžioji dalis skiriama sumokėti už renginių organizavimą; salių nuomą, maistą, muzikantams, pagaliau, knygos leidybos išlaidoms padengti. Ir tai yra teisinga. Taip turi būti. Bet ar tai yra auka? Ne, tu susimoki už visa tai. Gal po renginio reikėtų paskelbti (kartais ir paskelbiama), kad iš surinktų pinigų tam tikra suma paskirta vienai ar kitai akcijai paremti. Tai būtų tikras reikalas, ir nė vieno nepiktintų to švento žodžio „auka“ reikšmės iškraipymas, net, sakyčiau, manipulavimas juo.

Baigdama noriu padėkoti įvairiausių renginių organizatoriams ir akcijų rengėjams už jų įdėtą triūsą, tam reikalui skirtą laiką. Čia tai auka, nes dažniausiai už šį darbą jie gauna tik nuoširdų „ačiū“, o kartais, kaip nemalonu būtų išgirsti, ir nepelnytų priekaištų.

Tad, būkime pakantūs vieni kitiems, gerbkime savo kalbą, sugrąžinkime žodžiui „auka“ tikrąją prasmę.

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais: redakcija@draugas.org dalia.cidzikaite@gmail.com

SUPAINIOTI VARDAI

„Draugo“ straipsnyje „Kūčių šventė Brooklyne“, parašytame Gitanos Merkelienės (2011 m. sausio 6 d.), padaryta labai žymi klaida. Mano brolis Virgus Volertas yra inžinierius, dirbęs per 30 metų „Honeywell“ bendrovėje Fort Washington, dabar su žmona ir trimis sūnumis gyvenantis Narberth miestelyje, Pennsylvania valstijoje. Nemanau, kad autorė pažįsta jį ar jo šeimą, ar mane. Aš jau daugiau nei trylika metų aptarnauju Apreiškimo parapiją.

Yra labai nemalonu matyti neteisingus faktus minimame straipsnyje.

je. Manychiau, kad faktai turėtų būti patikrinti prieš spausdinant straipsnį.

Jūsų Kristuje,

kun. Vytautas Volertas
Maspeth, NY

Redakcijos pastaba. Straipsnio autorė Gitana Merkelienė nėra kalta už vardų supainiojimą. Savo straipsnyje ji parašė kun. V. Volertas, o neteisingas vardas prie kun. Volerto pavardės atsirado redaguojant straipsnį jau pačioje redakcijoje. Atsiprašome kun. Vytauto Volerto už klaidą.

Redakcija

AČIŲ UŽ KALENDORIŲ

Ačiū už nepaprastai gražų kalendorių. Gintarai – neapsakomai gražūs ir įdomūs, o kad ne visiems patinka – nesirūpinkite. Sakoma: „Be skū-

ros liksi – visiems neįtiksi“. Sėkmės ir toliau mus lankant.

Julija Dantienė
Exton, PA

Estija apdovanos V. Petkų

Vilnius, vasario 2 d. (BNS) – Nepriklausomybės dienos proga Estijos prezidentas Toomas Hendrik Ilves įteiks valstybinį apdovanojimą Lietuvos disidentui Viktorui Petkui už jo indėlį siekiant Baltijos šalių nepriklausomybės.

V. Petkui bus įteiktas Marijos žemės kryžiaus 3-ojo laipsnio ordinas. Disidentas bus pagerbtas už Estijos, Latvijos ir Lietuvos tautinio judėjimo komiteto įkūrimą 1977 metais.

Vasario 24 d., minint Estijose nepriklausomybės paskelbimą 1918 metais, valstybiniai apdovanojimai bus įteikti 99 asmenims. Tarp jų taip pat yra buvę eurokomisarai Joaquín Almunia, Olli Rehn, buvęs Latvijos užsienio reikalų ministras Aivis Ruonis.

80-metis V. Petkus, kuris buvo vienas iš Lietuvos Helsinkio grupės

V. Petkus.

Delfi.lt nuotr.

steigėjų, Sovietų Sąjungos okupacijos metais kelis dešimtmečius kalėjo Sibiro lageriuose.

Dainų šventės tema – „Čia – mano namai“

Vilnius, vasario 2 d. (ELTA) – Lietuvos liaudies kultūros centras skelbia konkursą 2014 metų Dainų šventės „Čia – mano namai“ programoms ir scenarijui sukurti.

Pasak rengėjų, konkursu siekiama sukurti prasmingą, tradicijas ir modernias išraiškos priemones susiejantį, bendra idėja ir režisūriniu sprendimu grindžiamą meninį renginį, į šventės kūrimą įtraukiant kūrybiškiausias profesionalių Lietuvos menininkų ir kūrėjų pajėgas.

Lietuvos liaudies kultūros centras laukia Dainų šventės ansamblių vakarui, dainų ir šokių dienoms, pučiamųjų orkestrų koncertui programų ir scenarijų. Konkurso nuostatuose nurodoma, kad konkurse gali dalyvauti profesionalūs kūrėjai (muzikai, dirigentai, chorvedžiai praktikai, choreografi, instrumentalistai, režisieriai, muzikologai, kompozitoriai, scenaristai ir kt.) – pavieniai autoriai ar kūrybinės grupės. Autorius ar kūrybinė grupė gali dalyvauti tik vienos programos konkurse. Visos šventės programos turi atliepti pagrindinei 2014 m. dainų šventės temai „Čia – mano namai“.

Dainų diena planuojama su 16,000 dalyvių, Šokių diena – su 8,000 dalyvių, Ansamblių vakaras – su 4,000 dalyvių.

Konkursas vyks dviem etapais – pirmajame iki šių metų kovo 28 dienos reikia pateikti Lietuvos liaudies kultūros centrui programos projektą, antrajame – iki birželio 17 dienos laukiamą renginio scenarijų.

Konkurso laimėtojai (po vieną Dainų dienos, Šokių dienos, Ansamblių vakaro, Pučiamųjų orkestrų koncerto programos kūrėją) bus apdovanoti 5,000 litų premijomis pasibaigus antrajam etapui. Konkursą laimėję projektai ir jų autoriai (kūrybinės grupės) įgyja 2014 m. dainų šventės programų įgyvendinimo teisę.

Dainų švenčių tradicija yra įtraukta į UNESCO nematerialiojo žmonių kultūros paveldo sąrašą. Taip pat Dainų šventė yra vienintelis kultūros renginys, įtrauktas į Lietuvoje rengiamą Visuomenei reikšmingų įvykių sąrašo projektą.

Pastarąjį kartą Dainų šventė „Amžių sutartinė“ įvyko 2009 m. ir buvo skirta Lietuvos vardo paminėjimo tūkstantmečiui.

Tįsta eilės prie nemokamo maisto

Šiauliai, vasario 2 d. (Delfi.lt) – Šiauliuose ilgėja nepasiturinčių žmonių eilės, kurie jau prašo paramos ir maisto produktais. Nors pirmasis vadinamųjų sausų daiktų krovynys Šiaulius turėtų pasiekti tik kovą, tūkstančiai gyventojų jau teikia prašymus.

Prasidėjus naujiems kalendoriniams metams iš naujo privalu sudaryti sąrašus žmonių, pageidaujančių gauti vadinamuosius sausus daiktus. Šiuo metu gyventojai jau pateikė beveik pusketvirtą tūkstančio prašymų, neabejojama, kad paramos prašančių skaičius ir toliau augs.

Europos Sąjungos parama labiausiai nepasiturintiems asmenims Lietuvoje pradėta teikti nuo 2006 metų. Pradžioje buvo nuspręsta, jog paramos programa bus penkerių metų trukmės, tačiau įvertinus sudėtingą padėtį ir išaugusį vargstančiųjų skaičių ji pratęsta.

Pernai paskutinę produktų siuntą Šiauliuose dalijosi 14,700 gyventojų. Per penkerius metus visoje Lietuvoje maisto paketus gaunančių žmonių skaičius jau pasiekė beveik pusę milijono. Bent jau kol kas para-

ma nėra ribojama, produktų užtenka visiems prašantiems. Labdaros organizacijų atstovai sako tik pastebintys, kad brangesnis maistas keičiamas kiek pigesniu. Anksčiau sunkiai besiverčiantiems būdavo pasiūloma ir mėsos konservų, o pernai rudenį rinkinį sudarė miltai, sutirštintas pienas, makaronai, trijų grūdų košė ir sausi pusryčiai.

Įvertinti Lietuvos universitetai

Vilnius, vasario 2 d. (Delfi.lt) – „Ranking Web of World Universities“ paskelbė pasaulio aukštųjų mokyklų vertinimą. Lietuvoje šiuo metu pirmauja Kauno technologijos universitetas (KTU) – jam skirta 923 vieta pasaulio vertinimo lentelėje, antroje vietoje – Vilniaus Gedimino technikos universitetas (GTU) – 931 vieta pasaulio vertinime, trečioje vietoje ši kartą liko Vilniaus universitetas (VU) – 972 vieta pasaulio vertinime.

Pirmą vietą pasaulyje užima Massachusetts Institute of Technology, antrą – Harvard University, trečią – Leland Stanford Junior University. Pirmame dešimtuose – vien JAV universitetai.

„Ranking Web of World Universities“ yra Consejo Superior de Investigaciones Científicas (CSIC), didžiausio tyrimų centro Ispanijoje, paruoštas projektas, kurio rezultatai vertinami visame pasaulyje.

Siūloma leisti dokumentuose nurodyti savo tautybę

Vilnius, vasario 2 d. (ELTA) – Seimo narys Mečislovas Zasčiurinskas įregistravo įstatymų pataisas, suteikiančias piliečiui teisę pase ir asmens tapatybės kortelėje įrašyti duomenis apie savo tautybę, jei jis to pageidaus.

Tautybės įrašo įteisinimas asmens dokumentuose, anot jo, leistų piliečiui nurodyti ne tik vardą, pavardę ar gimimo datą, bet ir priklausymą tautai.

„Priėmę įstatymą suteiksime galimybę to pageidavusiam piliečiui oficialiai deklaruoti savo tautybę. Taip leisime žmonėms save tapatinti ne tik su valstybe, bet ir tauta, jos kultūra, kalba, istorija. Kas ypač bus svarbu šiais Lietuvos krepšinio aštuoliams svarbiais metais, kai bus ypač jaučiama tautos vienybė. Asmuo, didžiuodamasis savo tauta, ją gerbdamas, išvysto pagarbą kitų tau-

tų žmonėms, visuomenei ir valstybei. Patriotinių jausmų ir pagarbos ugdymas skatins piliečių norą ne tik prisiminti, bet ir patiems kurti ne mažiau didingą valstybę, kurioje jie patys gyvena, istoriją“, – nurodo M. Zasčiurinskas.

Jis apgailestauja, kad šiuo metu Lietuvoje yra uždrausta piliečiui nurodyti savo tautybę pase ir asmens tapatybės kortelėje. Pasak parlamentararo, šiam įrašui reikalingos skilties nėra nė viename iš asmens tapatybę patvirtinančių dokumentų.

„Toks prievartinis asmenų nutauginimas veda link žmogaus tautiškumo ir patriotizmo žlugdymo, silpnina ne tik tautą, jai priklausančius narius, bet ir pačią valstybę. Nepaisant to, kad tokia padėtis kelia pagrįstą piliečių nepasitenkinimą, iki šiol ši piliečiams svarbi tema buvo apeinama“, – sako parlamentaras.

Lietuva nusiteikusi rimtai bendradarbiauti su Rusija

Atkelta iš 1 psl.

Jis pranešė, kad netrukus aptarti „pasenusią“ santykių architektūrą į Maskvą vyks jo pavaduotojas, tačiau perspėjo nebūti pernelyg optimistiškai nusiteikusiems. Ministras minėjo, kad per susitikimą su S. Lavrov aptarti ir istoriniai klausimai – „okupacijų, stalinizmo ir nacizmo klausimas“. Kaip gerą pavyzdį ieškant bendro sutarimo A. Ažubalis įvardijo Lenkijos ir Rusijos santykius.

Tuo tarpu Rusijos užsienio reikalų ministras po susitikimo su kolega iš Lietuvos sakė: „Mes norime, kad istorinė tiesa paaiškėtų, tačiau taip pat pageidaujame, kad šiandieniniai mūsų santykiai netaptų įkaitais to, kas nutiko praeityje, ikaitais įvykių, už kuriuos nei mes, nei dabartiniai Lietuvos vadovai nėra atsakingi.“

Paklaustas, kada Rusija pripažins, kad Sovietų Sąjunga okupavo Lietuvą, S. Lavrov atsakė: „Vertinimai yra seniai padaryti ir paskutiniaisiai Sovietų Sąjungos metais, ir naujosios Rusijos vadovų.“

Rusijos ministras sakė palaikantis Lietuvos siūlymą įkurti Pasitikėjimo forumą, kuriame būtų nagrinėjami prieštaravimų keliantys klausimai. „Tikimės, kad artimiausiu metu tokią struktūrą galėsime sukurti. Ji leis vystyti ryšius tarp Lietuvos ir Rusijos pilietinės visuomenės“, – kalbėjo S. Lavrov. Anot Rusijos ministro, dvišalė istorikų komisija dabar „pakankamai vaisingai, profesio-

nalai, be emocijų ir provokuojančių judesių dirba ties bendra mūsų istorija, kurioje nemažai liūdnu puslapių“.

„Istorikai turi žiūrėti į istoriją visoje jos pilnumoje, įskaitant ir laikotarpį, kuris buvo prieš Antrąjį pasaulinį karą“, – sakė Rusijos diplomato vadovas.

Ministras A. Ažubalis neatskleidė, ar per susitikimą su Rusijos kolega S. Lavrov kėlė Lietuvos diplomato vadovams nepatogų sovietinės okupacijos žalos atlyginimo klausimą. „Manau, daug svarbiau yra tai, kad sutarta tęsti bendros praeities svarstymą, diskusijas“, – sakė konservatorius A. Ažubalis.

Kartu su juo atvykusioje delegacijoje esantis Seimo Užsienio reikalų komiteto (URK) pirmininko pavaduotojas socialdemokratas Justinas Karosas neskubėjo kaltinti ministro dėl šio klausimo nekėlimo. „Manau, pirmiausia buvo kalbama ESBO formate, tai toks klausimo nekėlimas visai tinkamas. Juo labiau žinant, kad to klausimo kėlimas yra teorinio ginčo lygyje, nuolat jo kaiti kaip raudono skuduro nereikėtų. Džiaugiuosi, kad mes priėjome prie racionalaus šitos problemos išsivaizdavimo“, – sakė J. Karosas.

Ankstesnis Lietuvos užsienio reikalų ministras tuomet dar A. Ažubalis vadovaujant URK gavo pylos, kad per susitikimą su S. Lavrov nepriminė okupacijos žalos atlyginimo klausimo.

www.draugas.org

Pasaulio naujienos

Senate respublikonams pritrūko balsų atšaukti B. Obama sveikatos apsaugos pertvarkos įstatymą. **EPA nuotr.**

Nepritarta siūlymui dėl sveikatos sistemos pertvarkos

Washington, DC, vasario 3 d. (BNS) – JAV prezidento Barack Obama sąjungininkai demokratai Senate sužlugdė respublikonų mėginimą panaikinti jo istorinį sveikatos apsaugos sistemos pertvarkos įstatymą. Tai reiškia, kad šio pernai kovą priimtą įstatymo likimą veikiausiai teks spręsti teismams.

Už tai, kad būtų tęsiamas įstatymo atšaukimo svarstymas, pasisakė visi balsavime dalyvavę respublikonai, prieš balsavo visi demokratų senatoriai. Kad svarstymas vyktų toliau, tam turėjo pritarti mažiausiai 60 senatorių.

„Kova nebaigta. Mes ir toliau kovosime už tai, kada būtų atšaukta ir pakeista ‘obamosauga’”, – pareiškė respublikonų mažumos JAV Senate vadovas Mitch McConnell.

Tuo tarpu B. Obama administracija įtemptai ruošėsi teisiniam mūšui su teisėjų nutartimis, paskelbusiomis prezidento pasirašytą įstatymą dėl sveikatos priežiūros sistemos pertvarkos antikonstituciniu.

Stebėtojai sako, kad mūšiai dėl sveikatos sistemos pertvarkos, kuri yra viena reikšmingiausių pirmųjų dvejų B. Obama prezidentavimo metų pergalė, veikiausiai pasieks Aukščiausiąjį Teismą, kuris taria paskutinį žodį Konstitucijos klausimais.

Pastarojo meto viešosios nuomonės apklausos rodo, kad JAV visuomenė labai prieštaringai vertina minėtą įstatymą, tačiau tik maždaug vienas iš keturių apklaustųjų nurodė pasisakantis už tai, kad jis būtų nedelsiant atšauktas. Nors Jungtinės Valstijos yra turtingiausia pasaulio

šalis, jos taip pat yra vienintelė industrinė demokratinė valstybė, nesuteikianti sveikatos priežiūros draudimo visiems piliečiams.

Balsavimas Senate įvyko netrukus po to, kai sausio 20 d. respublikonų kontroliuojami Atstovų Rūmai pritarė siūlymui atšaukti įstatymą dėl sveikatos priežiūros sistemos pertvarkos. Patvirtinus šį siūlymą respublikonai ėmė rengti savo sveikatos sistemos pertvarkos projektą. Respublikonų partija iš pat pradžių pripažino, kad nutarimas atšaukti šį įstatymą nebus priimtas, bet respublikonai reikalavo balsuoti, kad priverstų demokratų dar kartą pareikšti savo nuostatą dėl sveikatos apsaugos pertvarkos. Mat, kaip manoma, šis klausimas gali būti svarbiausias per kitus Kongreso rinkimus 2012 m.

Pagal naują įstatymą, medicinos aptarnavimo paslaugas turi gauti daugiau nei 30 mln. amerikiečių; be to, mažas vidutinės pajamos gaunantiems šalies piliečiams bus paprasčiau nusipirkti medicinos draudimą. Tuo tarpu respublikonai smarkiai prieštarauja pertvarkai, teigdami, kad ji atsies šalies per brangiai, ir sumažės darbo vietų.

Balsavimas Senate įvyko praėjus dviem dienoms, kai teisėjas Florida valstijoje pripažino, kad sveikatos apsaugos pertvarka prieštarauja Amerikos įstatymams. Šį sprendimą jis priėmė remdamasis tuo, kad, pagal naujas normas, amerikiečiai privalo įsigyti medicinos draudimą, o toks jų vertimas pažeidžia pagrindines žmogaus teises.

ramybę.

Egipto opozicijos vadovas ir H. Mubarak valdymo kritikas Mohammed El Baradei atsisako derėtis su vyriausybe tol, kol nuo valdžios nepasitrauks ilgametis prezidentas. Opozicija netiki H. Mubarak pažadu trauktis nuo valdžios, kai rugsėjį baigsis jo kadencija, ir reikalauja, kad šis nedelsiant atsistatydintų.

Tuo tarpu neramumai Egipto sostinėje neslūgsta – armija nustūmė karingai nusiteikusius prezidento H. Mubarak šalininkus tolyn nuo demonstrantų, reikalaujančių šalies vadovo atsistatydinimo, kariškiams stengiantis užkirsti kelią priešiškų stovyklų susirėmimams Kairo centre.

EUROPA

MINSKAS

Baltarusijos valdžia ketina duoti atsaką į Europos Sąjungos (ES) šaliai skirtus apribojimus, paskelbė Baltarusijos užsienio reikalų ministerija. Ministerijos pareiškime išsakomas gilus nusivylimas ES Tarybos sprendimu Baltarusijai taikyti apribojimus, tačiau taip pat pabrėžiama, kad dabar Baltarusijos valdžiai reikia „imtis atitinkamų priemonių, kurios padės sustiprinti Baltarusijos suverenitetą, palaikyti šalies stabilumą ir sutelkti bendruomenę“. Tačiau ministerijos pareiškime tiksliau nenurodoma, kokių būtent priemonių ketinama imtis.

OSLAS

Norvegijos parlamentaras Snorres Valen pareiškė pasiūlęs „WikiLeaks“ tinklalapį 2011 metų Nobelio taikos premijai gauti. Jis tvirtina, kad šis tinklalapis tapo skaidrumo pasaulyje, net ir demokratinėse bendruomenėse, rodikliu. 2010 metų Nobelio taikos premiją gavo Kinijos disidentas ir kovotojas už žmogaus teises Liu Xiaobo. Po pasaulį sudrebinsio slapto JAV diplomatinio dokumentų paviešinimo tinklalapio įkūrėjas ir idėjinis vadas Julian Assange tapo vienu didžiausių Washington priešu.

TALINAS

Estijos vyriausybė priėmė sprendimą panaikinti 80 eurų mokestį už ilgalaikių vizų įforminimą Baltarusijos piliečiams. Pasak Estijos užsienio reikalų ministro Urmas Paetp, šiuo žingsniu stengiamasi paremti Baltarusijos pilietinę visuomenę. Anksčiau tokius pat sprendimus priėmė Lenkijos ir Latvijos vyriausybės.

RUSIJA

MASKVA

Naftos kainai šoktelėjus iki daugiau nei 100 dolerių už barelį, Rusija pradeda 2011 m., būdama piniginga. Daugelio specialistų nuomone, pinigai bus skirti socialinėms išlaidoms, kad sustiprintų ministro pirmininko Vladimir Putin ar prezidento Dmitrij Medvedev galimybes, atsižvelgiant į

tai, kuris dalyvaus 2012 m. pavasarį prezidento rinkimuose. Rudenį V. Putin vadovaujama partija „Vieningoji Rusija“ dalyvaus prezidento rinkimuose.

Rusijai nepriimtini masiniai suėmimai po rinkimų Baltarusijoje, tačiau ji neremia ir Europos Sąjungos (ES) bei JAV paskelbtų apribojimų Minskui, pareiškė Rusijos užsienio reikalų ministras Sergej Lavrov. Kartu jis pareiškė viltį, kad Baltarusijos žinybos paleis suimtus buvusius kandidatus į prezidentus, taip pat žurnalistus ir žmogaus teisių aktyvistus bei užtikrins žmogaus teises ir politines laisves.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV prezidentas Barack Obama Baltuosiuose rūmuose pasirašė START sutartį dėl strateginės puolamosios ginkluotės mažinimo. Sutartis galės įsigalioti dar šią savaitę, kai H. Clinton ir Rusijos užsienio reikalų ministras Sergej Lavrov savaitgalį Miunchene vyksiančioje saugumo konferencijoje pasikeis sutarties patvirtinimo dokumentais. Naują sutartį, pakeisiančią 2009 m. gruodį nustojusią galioti START 1 sutartį, 2010 m. balandį Prahoje pasirašė JAV prezidentas B. Obama ir Rusijos vadovas Dmitrij Medvedev. Sutartyje kiekviena šalis įsipareigoja iki 1,550 sumažinti savo branduolinių kovinių užtaisų skaičių.

Jungtinių Valstijų karinių oro ir jūrų pajėgų atstovai pradėjo nustatinėti šeštos kartos naikintuvui reikalingas technines charakteristikas. Tikimasi, kad naujasis karinis lėktuvas įsilies į Amerikos karines pajėgas 2025–2030 m. Tokiu būdu Amerika, kuri jau dabar vienintelė pasaulyje turi penktos kartos naikintuvus, sukurdamą šeštos kartos lėktuvus žengtų svarbų žingsnį karinių oro pajėgų varžybose.

JAV valstybės sekretorė Hillary Clinton pabrėžė stipresnės JAV diplomatijos „karštuose taškuose“ poreikį ir pabrėžė, kad pastarieji įvykiai Egipte ir Artimuosiuose Rytuose parodė, jog Amerika privalo rimčiau imtis globalaus vadovavimo. Kalbėdamasi su ambasadoriais, H. Clinton kalbėjo apie neramumus arabų pasaulyje ir pabrėžė JAV „pilietinės galios ir įtakos svarbą pasaulyje“.

Naujasis Egipto premjeras pradėjo derybas su opozicija

Kairas, vasario 3 d. (BNS) – Egipto naujasis premjeras ir vicepremjeras pradėjo derybas su politinėmis Egipto opozicijos jėgomis ir bandys rasti išeitį iš politinės krizės. Kai kurios opozicijos partijos, kurių pajėgos dalyvauja protesto akcijose Kairo centre esančioje Tahririo aikštėje, sutiko sėsti prie vieno stalo su šalies valdžios atstovais.

Atsistatydinti raginamas šalies prezidentas Hosni Mubarak civilinės aviacijos ministrą Ahmed Shafiq paskyrė naujuoju šalies premjeru, o žvalgybos vadovą Omar Suleiman – vicepremieru. Egipto prezidentas paragino naujuosius vyriausybės vadovus kuo greičiau pradėti derybas su opozicija ir į šalį sugrąžinti taiką ir

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Šeimininkės patarimai

Paruošė **Nijolė Nausėdienė**
El. paštas: nausediene@aol.com

EGLĖS, PUŠYS, KADAGIAI – NE TIK GROŽIUI

Ne vien maistu sveiki būsime, bet ir protingai išnaudodami metų laikus, oro pasikeitimus ir sugebėdami iš kiekvieno metų laikotarpio pasisavinti ką nors gera. Tegul šis skyrelis būna ne tik patarimai, kaip pagaminti maistą, bet ir teikia žinias apie sveiką maistą, sveiką mitybą, sveiką galvoseną ir gyvenseną.

Dygosios adatėlės – žmogaus sveikatai

Žmonės nuo seniausių laikų spygliuočiais gydydavo peršalimo, plaučių, nervų, sąnarių ligas, osteochondrozę, patinimus, žaizdas, sumušimus. Žiemą pušų, eglių, kedrų (cedar) ir kadagių (juniper) spygliuose padaugėja vitamino C bei B grupės vitaminų. Tad gal verta pasinaudoti senolių patarimais ir šiuo metų laiku išnaudoti gydomasias spygliuočių savybes?

Vertingiausia savo gydomosiomis savybėmis – pušis. Gydymui naudojami pumpurai, mediena, spygliai, jauni žali kankorėžiai. Pušų spygliuose yra vitamino C, eterinio aliejaus, sakų, rauginių medžiagų.

Vaistams pumpurai renkami anksti pavasarį, dar neišsiskleidę, brinkimo metu. Geriausia pumpurus rinkti nuo medžių, turinčių ne mažiau kaip 10 metų, be to, tik nuo šoninių ir apatinių šakų. Jie pjaunami su neilga stiebo dalimi, kad būtų sulipę po 5–6 pumpurus.

Jei esate pavargę, pasivaikščiokite pušyne, apie pušaites kieme. Pušų energija stiprina imuninę sistemą, padeda sergantiems depresija.

Eglių veikliosios medžiagos gerai veikia imuninę sistemą, tonizuoja, naikina mikrobus. Eglių spygliuose gausu vitamino C ir chlorofilo, jų vandeninis ekstraktas skatina kraujo gamybą, šlapimo išsiskyrimą.

Žiemą, ypač sausį ir vasarį, eglės per vasarą sukaupę energiją išskiria į aplinką, todėl netoli eglės patariama pastovėti nors 5–10 minučių. Eglių energija ramina, padeda susikaupti.

Peršalimui gydyti

Jei norite apsaugoti nuo peršalimo ligų, kasdien sučiulpkite po trečdalį šaukštelio pušų sakų.

Vaistas nuo kosulio. Šviežius pušų pumpurus nuplaukite, suberkite į puodą, užpilkite dvigubu kiekiu vandens, uždenkite ir pavirinkite 15–20 minučių ant silpnos ugnies. Paskui atvėsinkite, nukoškite, tirščius nuspauskite, įpilkite tiek vandens, kiek nugaravo, įberkite cukraus ir vėl užvirinkite. Gautą sirupą supilkite į stiklainį ir sandariai uždenkite. Vartokite po šaukštą keletą kartų per dieną su arbata ar šiltu pienu.

Kaip atsikosėjimą lengvinančią ir dezinfekuojančią priemonę vartokite **pušų pumpurų nuovirą**: šaukštą susmulkintų pušų pumpurų suberkite į puodą, užpilkite puoduku ver-

dančio vandens, uždenkite dangčiu ir kaitinkite verdančio vandens vonelėje pusvalandį, paskui nukoškite, tirščius nuspauskite ir įpilkite tiek vandens, kiek išgaravo. Gerkite po trečdalį puodelio 2–3 kartus per dieną po valgio. Šiuo nuoviru galite gydyti ir bronchitą.

Atsikosėjimui palengvinti. 4 paprastosios eglės kankorėžius užpilkite puse litro (du puodeliai) vandens, pavirinkite 15 minučių ant silpnos ugnies, paskui nukoškite. Gerkite po šaukštą 4 kartus per dieną po valgio.

Pasimėgaukite karštoje vonioje, į kurią įdėkite pušų ar eglių kankorėžius. Nepagailėkite jų pridėti, kad pajustumėte pušų kvapą, gulėdami giliai įkvėpkite. Pagulėję tokiame pu-

šų kvapo prisotintame vandenyje, pravalysite bronchų sistemą, lengviau kvėpuosite ir atsikosėsite. Tokios vonios padeda sergantiems sąnarių ligomis.

Sergantiems sąnarių ligomis, radikulitu, podagra, reumatu, nemiga, astma patariama maudyti spygliuočių voniose: 1 sv jaunų pušų ar eglių uglių užpilkite 3 lt vandens, uždenkite, pavirinkite 10 minučių, palikite kelias valandas prisitraukti, paskui nukoškite ir supilkite į šilto vandens vonią. Spygliuočių vonia padeda atgauti jėgas, stiprina organizmo imunitetą.

Pagalba plaučiams

Saulės pakaitinti spygliuočių medžių spygliai ir sakai išskiria gydomųjų medžiagų: eterinių aliejų, fitoncidų, naikinančių mikrobus, todėl plaučių ligomis sergantiems žmonėms būtina kvėpuoti spygliuočių miško oru arba pabūti šalia tokių medžių.

Sergantiems tuberkulioze patariama gerti jaunų pušų pumpurų, šakelių. Juos reikia užpilti degtine arba užvirinti vandenyje įdėjus medaus.

Nuo įvairių ligų

Sergantiems gastritu, padidėjus skrandžio sulčių rūgštingumui ir turint skrandžio opaligę, patariama

vartoti šviežių pušų kankorėžių, surinktų birželį–liepą, spiritinio antpilo: susmulkinkite kankorėžius ir priberkite trečdalį litrinio stiklainio, užpilkite degtine ir palikite savaitę šiltoje vietoje prisitraukti. Gerkite po šaukštą 3 kartus per dieną prieš valgį. Antpilo vartokite 1–2 mėnesius, kol sveikata pagerės.

Sergantiems ateroskleroze užimą ausyse ir galvos svaigimą veiksmingai pašalina toks gydomasis mišinys: susmulkinkite ir sumaišykite 5 šaukštus jaunų pušų spyglių, 2 šaukštus erškėčių vaisių ir tiek pat svogūnų lukštų. Mišinį užpilkite 2 puodeliais verdančio vandens, pavirinkite 2–3 minutes, paskui supilkite į termosą ir palikite 3 valandas prisitraukti. Nukoškite ir gerkite po pusę puodelio 3 kartus per dieną. Šio mišinio patariama vartoti onkologinių ligų profilaktikai. Patyrusiems insultą žmonėms patariama ne tik gerti šio mišinio, bet ir per dieną suvalgyti dvi citrinas.

Sąnarių ligos

Jei sergate artritu, puodelį pušų spyglių užpilkite puodeliu vandens, pavirinkite 20–40 minučių ant silpnos ugnies, palikite atvėsti, paskui nukoškite. Nuovirą naudokite skaudamoms vietoms trinti ir kompresams.

Sergantiems osteochondroze: į puodelį masažui naudojamo aliejaus įlašinkite 4–5 lašus kedrų (cedar) sakų ir šiuo mišiniu masažuokite gydomas vietas.

Odos ligos

Spygliuočių sakais patariama gydyti senas, ilgai negyjančias žaizdas: sakuose sumirkykite tvarstį, uždėkite ant gydomos vietos ir apriškite.

Pūslelinei gydyti: sumaišykite spygliuočių medžių spyglių su aliejumi santykiu 1:2. Mišinyje pamirkykite vatos tamponėlį, uždėkite ant pūslelinės pažeistos vietos ir palaikykite 25 minutes. Jei pūslelės nepranyks per 3–4 valandas, gydymą pakartokite.

Organizmui stiprinti

Pušų spyglių gėrimas: pusę puodelio pušų spyglių, pora šaukštų medaus ir vienos citrinos žievę užpilkite puodeliu vandens, uždenkite ir pavirinkite pusvalandį ant silpnos ugnies, paskui nuovirą atvėsinkite, įpilkite citrinos sulčių ir išgerkite po gurkšnelį.

Nuo avitaminozės: kelias saujas pušų pumpurų užpilkite 2 puodeliais degtinės, palikite 2 savaitėms prisitraukti, paskui nukoškite. Gerkite dvi savaites po šaukštą 3–5 kartus per dieną.

Kadagių (juniper) uogos – sveikatai stiprinti

Senoviniuose raštuose apie kadagių rašoma kaip apie vieną geriausiai patikrintą vaistinių augalų. Kadagių uogos vaistams buvo naudojamos senovės Graikijoje ir Romos imperijoje, o XVI amžiuje buvo laikomos vaistu beveik nuo visų ligų. Kadagių antpilus, nuovirus ir ekstraktus gerdavo ir naudodavo kompresams sergantieji reumatu, podagra, inkstų akmenlige ir nervinėmis ligomis. Degančių kadagių sakų ir uogų dūmais aprūkydavo patalpas kilus infekcinių ligų epidemijoms.

Kadagių spygliai turi labai vertingą, ypač miesto gyventojams, ypatybę dezinfekuoti orą, išskiriant daug fitoncidų – gaivinančių augalinių antibiotikų, naikinančių bakterijas. Miške, kuriame auga kadagių, oras visada švarus ir jame lengva kvėpuoti. Gripo epidemijos metu patariama kambariuose padeginti kadagių šakelių.

Kadagių uogose yra eterinių aliejų, suteikiančių stiprų kvapą ir malonų skonį. Jų žievelėse yra apsauginių dervų, padedančių kovoti su infekcijomis, nukenksminančių toksines medžiagas, naikinančių bakterijas ir grybelius, dezinfekuojančių gleivines. Uogose esančios medžiagos sunaikina inkstų, šlapimo pūslės ir šlapimtakių infekcijų sukėlėjus, sušvelnina ligos požymius bei sustiprina pačius organus. Kadagių uogos labai tinka reumatui gydyti, jose yra karoteno, stiprinančio gleivines ir regėjimą, daug vitamino C, nemažai nesočiųjų riebalų rūgščių, stiprinančių kraujagyslių sienelės ir greitinančių cholesterolio apykaitą, todėl, vartojant kadagių uogas, sumažėja pavojus susirgti ateroskleroze bei sąnarių ligomis. Kadagių uogų vaisiai malšina skausmus, tinka sergant odos ligomis: nuo bėrimo, niežulio, pūlinių. Uogų vartojama ir sutrikus lytinei funkcijai, esant prostatos išvešėjimui.

Kadagių uogų arbata arba antpilas

Šaukštelį susmulkintų šviežių kadagių uogų užpilkite puodeliu verdančio vandens, uždenkite ir palaukite, kol prisitrauks. Gerkite po trečdalį puodelio 3–4 kartus per dieną po valgio. Kadagių uogų arbata gerina virškinamojo trakto veiklą, gydo plaučių ir viršutinio kvėpavimo takų ligas, stiprina inkstus.

Kadagių uogų antpilas: šaukštelį susmulkintų kadagių uogų užpilkite puodeliu verdančio vandens, palikite 6–8 valandoms nusistovėti, paskui nukoškite. Gerkite po šaukštą 3–4 kartus per dieną prieš valgį. Šis antpilas skatina šlapimo ir tulžies išsiskyrimą, gydo tulžies ir kepenų ligas, žadina apetitą, gerina virškinamojo trakto veiklą, mažina dujų perteklių žarnyne, dezinfekuoja. Be to, šio antpilo patariama gerti sergantiems širdies ligomis, gydant inkstų ir širdies ligų sukeltą vandenligę, atsikosėjimui palengvinti, kraujui valyti sergant odos ligomis.

Kadagių šakelių antpilas: susmulkinkite kadagių šakelių, užpilkite puodeliu verdančio vandens, palikite 5–8 val. nusistovėti, paskui nukoškite. Gerkite po šaukštą 3 kartus per dieną prieš valgį. Šio antpilo patariama gerti išsekusiems, nusilpusiems po sunkių ligų žmonėms.

Parengta pagal „Močiutės skrynį“

„Ambersail” dienoraštis

Nr. 74

Atidaryme taip pat dalyvavo Vilniaus miesto mero pavaduotojas Gintautas Babravičius, Stokholmo miesto savivaldos atstovai, galerijos darbuotojai, Lietuvos ambasados Švedijoje atstovai, vietos Lietuvių Bendruomenės atstovai.

Vilnių aplankyti kviečiantys angeliukai jau yra įsikūrę Sankt Peterburge, Dubline, Liublianoje, Varšuvoje, Taline, Kaliningrade ir kituose miestuose.

„Tūkstantmečio odisėjos” tęsia paskutinį, baigiamąjį XI etapą, kuris prasidėjo Londone, aplankė Oslą, Kopenhagą, Gdanską, Stokholmą ir Sankt Peterburgą. „Odisėja” dar užsuks į Taliną, Rygą, Kaliningradą ir liepos 5-ąją sugrįš į Klaipėdą.

Linās Pakalniškis

„Tūkstantmečio odisėjos”
kranto komandos narys

2009-06-26

Įplaukiant į Sankt Peterburgą

Rusijoje tvarka nesikeičia. Prieš daugiau nei dešimt metų mums su jachta „Ragainė II” nepavyko nu-plaukti į Karaliaučių, nes privalėjome pirkti locmano paslaugas, kuris būtų kelią į uostą nurodęs. Tačiau apsiu-kome ir plaukėme ten, kur locmano nereikia, taip tapome pirmąja užsie-nio jachta, įplaukusia į iki tol buvusį uždara uostą Pionierską.

Bet tokios prabangos plaukti, kur norisi, „Tūkstantmečio odisėjos” jachta „Ambersail” neturi. Tad plaukiant į Sankt Peterburgą privalėjome pasiimti locmaną ant denio.

Rusijos kranto tarnybos mus per radiją pradėjo šaukti kone vos įplaukus į jų teritorinius vandenius. Bet įdomiai, kviesdami laivą šiauriau kažkokios salos ir nenurodydami koordinacių. O jei tai ne mes? Žino-ma, tai buvo „Ambersail”, mes tai žinojome, o kranto tarnybos dar už-klausė pro mus praplaukusį laivą, ar mato savo dešiniame borte jachtą.

Iš pradžių su uosto tarnybomis bandėme kalbėti dvikalbiškai: mes angliškai, jie rusiškai. Vėliau perėjo-me į rusų kalbą. Be locmano įplaukti į uostą neleido, teko palaukti, kol kateris atplukdė jau pensinio am-žiaus mano ūgio malonų vyrą.

Jo pareigos laive tebuvo nuro-dyti, kur plaukti, nors ištis jis tik pasakydavo kur, viską mūsų vairi-ninkai bei šturmanai ir patys žinojo, kelią būtų radę. Bet jei jau tokia tvar-

ka, tebūnie. Juolab locmanas paaiški-no, kuris iš farvaterių „Ambersail” jachtai su 4 metrų grimzle palankes-nis, nors ir ilgesnis.

Su locmanu plaukėme kelias va-landas, praplaukėme Krondštata su keliais kariniais laivais (ir vienu po-vandeniniu), apgriuvusiais senų gy-nybinių įtvirtinimų pastatais ir nau-jai statoma damba (kai ją užbaigs, nuo potvynių iš Suomijos įlankos bus uždarytas visas Sankt Peterburgas).

Suomijos įlankoje, o juo labiau prieigose prie Sankt Peterburgo labai seklu, farvateris siauras, o tuoj už jo kai kuriose vietose salelės, matosi sek-lumos. Navigacinių ženklų ne-menkai, tačiau vietomis jų nėra, nors GPS ploteryje jie pažymėti.

Nežinančiam, ypač pirmą kartą klaidus gali pasirodyti įplaukimas į patį uostą (nors Gdanskas dar klai-desnis). Beje, uostas pasitiko mus se-nu betoniniu miesto pavadinimu „Le-ningrad”. Sustojome, kaip supratau, prie pontono, ties kurio vienos pusės priplaukia kruiziniai laivai, kitos pu-sės – kariniai. Naktį atplaukę kol kas buvome vieninteliai, neskaitant vie-no vilkiko.

Žinoma, prisistatė pasienio tar-nyba – dvi damos. Jos tik patikrino pasus ir mūsų veidus, o štai muitinės pareigūnų liepė laukti iki 8 valandos ryto. Iš pradžių draudė net į krantą išlipti, bet vėliau leidimą gavome. Tik sugrįžti iki muitininkų pasirodymo reikia. Grįžome, bet jie taip ir neatė-jo, dėl kažkokių priežasčių nereikėjo.

Miestas didingas. Pakeliami til-tai, Žiemos rūmai, Ermitažas, Petras I ant arklio, Nevos prospektas, Ad-miraliteto rūmai, kažkur tolumoje, kitame krante, „Aurora”, daug ne-miegiančio ir kažką vidury savaitės švenčiančio jaunimo, eismo netvarka prieš pakeliant tiltą ir dar daugybė dalykų. Šio miesto vienu ypu neap-žiosi, o laiko dairytis į šalis nelabai ir bus.

Rokas Ruslanas Arbušauskas
XI etapo įgulos narys

2009-06-27

Užsienyje sutikti lietuviai gelbsti net neprašyti

Į Sankt Peterburgą atplaukusią „Tūkstantmečio odisėjos” XI etapo įgu-lą sveikinusi šio miesto vicegubernato-rė Ala Manilova teigė, jog jachtos „Ambersail” buriuotojai pataikė, kaip reta, gerų orų dienomis. **Bus daugiau.**

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, MD AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, S.C. VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS

Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, MD

KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60652

Kab. tel. 773-471-3300

**Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500**

Čiuožimo sezonas atidarytas, arba ko nepadaro savivaldybės

Atkelta iš 3 psl.

Buvęs Alytaus meras savivaldy-bės lėšas nukreipė į savo statybų ver-slą. Tokių pavyzdžių dar daug.

Politinės partijos vilkina būti-niausias reformas ir tyčiojasi iš rin-kėjų bei pačių rinkimų. Rinkėjai ciniš-kai apgaudinėjami, nes į partijų rin-kimų sąrašus (dažniausiai į pirmąsias vietas) įtraukiami žinomi žmonės, kurie neketina dirbti savivaldybėse. Saulius Spurga yra rašęs, kad iškart po 2007 metų savivaldos rinkimų atsistatydino 18 iš 25 Alytaus rajono išrinktų tarybos narių, Elektrėnų – 15 iš 25, Klaipėdos rajono – 13 iš 25, Marijampolės – 15 iš 27, Šakių rajono – 13 iš 25, Šilalės rajono – 20 iš 25, Telšių rajono – 16 iš 27, Trakų rajono – 14 iš 25. Lieka klusnūs partijos pės-tininkai, kurie vykdo partijos vadovų nurodymus, nuo kurių, o ne nuo rinkėjų, priklauso jų likimas.

Šimet žaidžiami tie patys žaidi-mai, nors partijos žino, kiek žalos gali sukelti visokiausi „šoumenai”. Save valstybine pasivadavusi socialdemok-ratų partija iškėlė buvusios TV laidų vedėjos Gretos Šapkaitės-Valuckienės kandidatūrą. Klausama, kokių dar-bų imtųsi tapusi politike, Šapkaitė-Valuckienė pasakė, jog kalbės apie darbus ir planus tik tada, kai bus iš-rinkta į sostinės tarybą. Manychiau, kad nekalba, nes nieko ir nežino. Ki-tos partijos turi panašių kandidatų.

Tiesioginių mero rinkimų nega-na. Gal net svarbiau padidinti savi-valdybių galias, ypač finansų srityje. Centrinė valdžia savo rankose laiko beveik visus finansus, neleidžia savi-valdybėms savarankiškai tvarkyti

savo ūkio. JAV savivaldybės gali nu-statyti mokesčius, savo surinktomis lėšomis sukurti tokią aplinką, kuri tenkina gyventojų norus ir poreikius. Paprastai pagrindinis pajamų šaltinis yra nekilnojamojo turto mokestis, kuriuo užmokami savivaldos tarnau-tojų atlyginimai, išlaikomos ligoninės bei mokyklos. Vietos gyventojai nu-taria, kaip ir kiek didinti ar mažinti mokesčius, ar išplatinti obligacijas. Nereikia kreiptis į centrinę valdžią, kai norima pagerinti mokyklas ar pastatyti sporto salę. Verta paminėti, kad Šiaurės šalyse vietos savivaldos institucijų išlaidos sudaro apie 60 proc. nacionalinių viešųjų išlaidų ir tik apie ketvirtadalį Lietuvoje.

Pagaliau savivaldybės turi įgyti teisę ir galią priimti reikalingus pot-varkius. Mano sūnaus miestelyje sa-vivaldybė paskelbė potvarkį, kad jei savininkas per 24 valandas nenukasa sniego prie savo namo ar pastato, jis turi mokėti piniginę baudą. Tokia tvarka itin praverstų Lietuvoje, kur skundžiamasi lėšų stoka. O jei savi-valdybės turėtų galią imtis rimtų sprendimų, ypač finansinių, smarkiai padidėtų piliečių aktyvumas, nes jie patys spręstų svarbius klausimus.

Delfi.lt

Kęstutis K. Girnius – žurnalistas, publicistas, politikos apžvalgininkas, pedagogas, istorikas. Dirbo „Laisvo-sios Europos“ radijuje, buvo „Laisvo-sios Europos“ radijo lietuvių ir cen-trinių žinių tarnybų direktorius. Nuo 2007 m. dėsto Vilniaus universitete. Lietuvos katalikų mokslų akademijos narys.

Rev. Ignas Urbonas, gyvenantis **Lemont, IL**, kartu su metinės prenumeratos mokesčiu atsiuntė dosnią 350 dol. auką laikraščio leidybai paremti. Nuoširdžiai Jums dėkojame, kad mus skaitote ir dosniai remiate.

Algis Norvilas, gyvenantis **Oak Lawn IL**, pratęsė „Draugo” prenu-meratą ir paaukojo laikraščiui 50 dol. auką. Tariame nuoširdų ačiū.

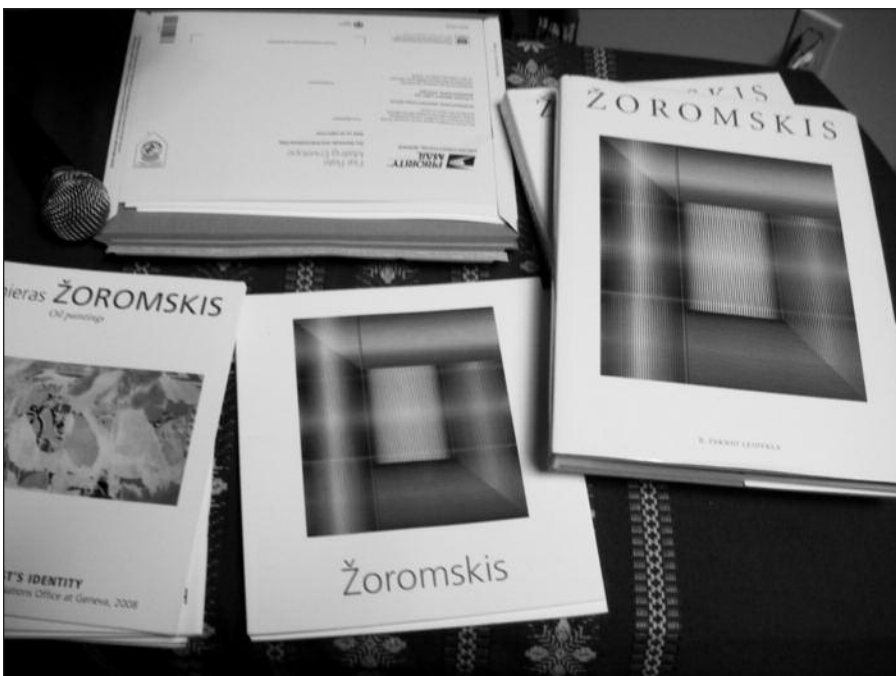
Izabela Naujalis gyvenanti **Cicero, IL**, pratęsė „Draugo” prenu-meratą ir paaukojo laikraščiui 50 dol. auką. Labai ačiū.

Janina Babecky, gyvenanti **Woodstock, IL**, kartu su „Draugo” metinės prenumeratos mokesčiu atsiuntė ir 50 dol. auką. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

LAIKAS NESTOVI VIETOJE, TODĖL DRĖSAU JĮ VYTIS

Kazimiero Žoromskio autografas Prancūzijos nepaprastajam ambasadoriui Philippe de Suremai, Vilnius, 1993 m. Iš k. į d. K. Žoromskis, Kristina Miklas Žoromskienė, ambasadorius Philippe de Suremain.

Dailininko Kazimiero Žoromskio parodų katalogai ir knygos apie dailininką.

Kristina Miklas Žoromskienė pasakoja susirinkusiems apie dailininko Kazimiero Žoromskio gyvenimą ir kūrybą.

JURGITA RAŠKEVIČIŪTĖ Specialiai „Draugui“ iš New York

„Jam buvo labai svarbu išmokti valdyti teptuką, giliai suprasti savo profesiją, todėl domėjosi Vakarų Europos tapybos technologijomis, studijavo garsiųjų dailininkų darbus“, – teigė vieno iš garsiausių Lietuvos dailininkų Kazimiero Žoromskio žmona Kristina.

Šaltą, speiguotą sekmadienio popietę į Lietuvį susivienijimo patalpas New York mieste atskubėjęs nemažas būrelis žmonių pasiklausyti paskaitos apie menininko gyvenimą, darbus bei pasaulėžiūrą, tikrai nenusivylė. Nors jo nuostabius kūrinius galėjome išvysti tik skaidrėse, buvo nesunku suprasti, kokį nepaprastą talentą ir atsidavimą autorius turėjo. Anot dailininko žmonos Kristinos Miklas-Žoromskienės, kuri ir vedė šią paskaitą, menininkas turi turėti du gyvenimus: kūrybinį ir kasdieninį. Kazimieras savo gyvenimą paaugojo kūrybai.

K. Žoromskis – vienas iš originaliausių ir ryškiausių XX a. dailininkų. Jo darbai yra rodomi daugelyje Europos ir JAV muziejų. Dailininkas, pelnęs tarptautinį pripažinimą, buvo ne tik įtrauktas į svarbiausius pasaulio dailininkų žinytus, bet ir apdovanotas Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Gedimino ordinu. Penkerius metus gyvenęs Madride, Ispanijoje, keletą metų klajojęs po Kolumbiją, Austriją, Šveicariją, Jungtines Amerikos Valstijas, menininkas, patirdamas sunkią savo egzistenciją ir vos sudurdamas galą su galu, visas atsidavė kūrybai. Velionis savo žmonai yra pasakęs: „Vargau pagal Viešpaties pasakymą ir tik jam vienam esu dėkingas už tai, ką turiu.“

Žvelgiant į K. Žoromskio gyvenimą, paveikslus ir ypač jų pavadinimus, yra nesunku pastebėti, jog menininkas dažnai tapė tai, ką mylėjo: Ispaniją, žmogų, visuomenę, romantizmą, šiuolaikiškumą. Nesvetima jam buvo ir tuometinė santvarka, kuri taip pat atsispindėjo jo darbuose.

„Kūriau egzistuojančią realybę. Ji buvo dvejopa: irstančių sienų ir karo sugriauto pasaulio. Griūvančios sienos tapo mano modeliais. Jaut-resnė siela gali išgirsti, kaip paveiksluose dejuoja mano tautos rauda“, – rašė dailininkas.

Menininkas mėgo stebėti, kaip keičiasi gamta. Dažnai tapydavo jos

elementus: žolę, rytą, paukščius, pastebėdavo gamtos nuotaikas. Tas suteikia labai gerą nuotaiką ir aurą darbams, pastebi Kristina Žoromskienė.

Paskaita New York lietuviams buvo suorganizuota ne vien tik dėl to, kad parodytų garsiojo rašytojo gyvenimą ir darbus, apie kuriuos daugelis jau žinojo ir netgi pažinojo. Antrasis paskaitos tikslas buvo supažindinti žmones su pagaliau įkurtu menininko namu-muziejumi. Muziejus yra įkurtas tame pačiame name, kuriame dailininkas gyveno iki mirties. Žoromskiui dar būnant gyvam, valdžia buvo pažadėjusi pastatyti atskirą muziejų jo darbams, tačiau pažado taip ir neištesėjo. Kaip teigė Kristina, bylinėjimasis su valdžia truko maždaug dvidešimt metų. Tai kainavo tiek jai, tiek ir Kazimierui daug nervų ir jėgų.

Dabar dailininko darbai yra pasklidę po visą pasaulį. Dalį paaugojęs kitų tautų galerijoms, menininkas geriausius savo kūrinius paliko Lietuvai, su kuriais, pasak K. Žoromskienės, buvo elgiama labai nepagarbiai. Kaip teigia Kristina, visa Lietuvai dovanota kolekcija vertinama milijonais JAV dolerių. Džiugu, jog dabar kai kurie iš jų turi tikrus namus, kuriuose jais rūpinamasi, ir kur žmonės gali ateiti jais pasigrožėti.

Studijoje (namų muziejuje) tarp daugybės paveikslų saugoma ir porceliano urna su velionio pelenais. Pasak Kristinos, Žoromskis mėgo savo darbus ir labai sunkiai su jais skyrėsi. Tad likti tarp savo paveikslų ir po mirties buvo menininko valia.

Nors žymiojo dailininko jau nebėra tarp gyvųjų, jo neįkainojami darbai išliks garsūs dar ilgai. Harmoningas ir muzikalus kūrinių pasaulis puoš ir džiugins ne vieno žmogaus širdį. Šviesaus atminimo garsus lietuvių dailininkas kartą yra pasakęs: „Laikas nestovi vietoje, todėl drįsau jį vytis.“ Galbūt dėl to dabar matome, tai, ką matome – kupiną meilės, vilties, tikėjimo ir atsidavimo sielą, taip ryškiai spindinčią Kazimiero darbuose.

Šiuo metu Kristina Žoromskienė dirba prie biografinės knygos apie Kazimierą Žoromskį ir prašo atsilipti tuos žmones, kurie bendravo su dailininku ir galėtų pasidalinti savo prisiminimais. Jie būtų išspausdinti knygoje „Mintyse su Lietuva“, kuri skiriama dailininko 100 metų jubiliejui 2013 metais.

JAV ambasadorius Lietuvai John Cloud pasirašo K. Žoromskio muziejaus knygoje: „JAV dėkinga dailininkui Kazimierui Žoromskiui.“

Asmeninio K. Žoromskienės albumo nuotraukos

BALSSI jau kviečia į vasaros kursus

Baltijos studijų vasaros institutas (The Baltic Studies Summer Institute (BALSSI)) **2011 m. birželio 13–rugpjūčio 5 d.** kviečia lankyti intensyvius lietuvių, latvių ir estų kalbų kursus. Jau trečius metus iš eilės BALSSI globos University of Wisconsin-Madison Rusijos, Rytų Europos ir Centrinės Azijos centras (The Center for Russia, East Europe and Central Asia (CREECA)).

2011 metų programoje siūlomi pirmųjų ir antrųjų metų lietuvių, latvių ir estų kalbų lygiai, taip pat bus galima klausyti paskaitų anglų kalba apie Baltijos šalių istoriją, kultūrą, bus rengiami kultūriniai renginiai, susiję su Baltijos šalimis. Daugiau informacijos apie stipendijas, taip pat paraiškų formas galite rasti BALSSI internetiniame puslapyje: <http://www.creeca.wisc.edu/balssi/>

Prašymus stipendijai gauti reikia pateikti iki 2011 m. vasario 15 d., **registracijos į kursus pabaiga – 2011 m. balandžio 11 d.** Dėl išsamesnės informacijos apsilankykite BALSSI tinklalapyje: <http://creeca.wisc.edu/balssi/> arba kreipkitės į BALSSI programos koordinatorę Nancy Heingartner el. paštu: balssi@creeca.wisc.edu arba tel.: 1-608-262-3379.

Margumynai

Mokslininkai pirmą kartą surinko ungurių kiaušinėlių

Mokslininkai pirmą kartą surinko laukinėje gamtoje rastus ungurių kiaušinėlius. Tikimasi, kad tai padės atskleisti šių žuvų neršimo įpročius gaubiančią paslaptį.

Japonijos žinovų teigimu, atradus, kaip ir kur unguriai deda kiaušinėlius, bus galima sukurti naujas technologijas, padėsiančias šias žuvis, kurios, graikų filosofo Aristotelio įsitikinimu, spontaniškai atsirado iš purvo, veisti fermose. Tyrėjai britų mokslo žurnalui „Nature Communications” teigė 31 ungurių kiaušinėlių 2009 metų gegužę aptikę prie Vakarų Marianų keteros, esančios Ramiajame vandenyne, netoli Guamo. Moks-

lininkų komandoje dirba tyrėjai iš Tokijo Atmosferos ir vandenynų tyrimų instituto ir Žuvininkystės tyrimų agentūros.

Dauguma maistui naudojamų ungurių užauginami ūkiuose, naudojant mailių, sugautą jūroje. Tačiau nuo praėjusio amžiaus 8 dešimtmečio ungurių mailiaus labai smarkiai sumažėjo dėl padidėjusios žvejybos ir klimato pokyčių. Žuvininkystės tyrimų agentūrai pernai pavyko užauginti ungurius iš kiaušinėlių, tačiau ši technologija dar netinkama komerciniam naudojimui, mat išsiriti tik labai nedidelis skaičius ungurių.

Lrt.lt

Vikingai jūrose naudojo saulės akmenį

Mokslininkai teigia išsiaiškinę, kaip vikingų kariai ir pirkliai susigaudydavo jūrose šimtus metų iki to laiko, kai Europą pasiekė pirmieji kompasai. Tyrėjų tvirtinimu, senovės skandinavai, naudodami specialius kristalus, vadinamus saulės akmeniu, nustatydavo Saulės padėtį, net jei ją slėpdavo rūkas ar debesys, praneša britų „Daily Mail”.

Skandinavijoje paplitę kristalai aptinka, kaip saulės šviesa išsklaidoma, kai ji susiduria su Žemės atmosfera. O naujas tyrimas atskleidė, kad tokį kristalą iškėlę į dangų, vikingai net debesuotą ar ūkanotą dieną galėjo nedelsiant nustatyti, kur yra Saulė. Pirmą kartą mintis apie tai, kad saulės akmuo gali būti naudojamas kaip navigacinė priemonė, iškelta dar 7 pradėjusio amžiaus dešimtmetyje. Tačiau dauguma istorikų nusiteikę skeptiškai ir labiau linkę tikėti, kad vikingai naudojo nešiojamus saulės laikrodžius ir susigaudė pagal žvaigždes.

„Vikingams neabejotinai dažnai tekdavo plaukti atviruose vandenyse, toli nuo sausumos visiškai apniukusiu oru, kuris laikydavosi kelias dienas”, – teigė tyrimo vadovas Gabor Horvath iš Eotvos universiteto Budapešte. „Kadangi saulės laikrodis gali būti naudojamas tik tada, kai saulė šviečia, kyla klausimas, kaip vikingai susigaudydavo, kai ją slėpė

debesys ar rūkas, o Šiaurės Atlanto vandenyne, kur driekiasi didžioji dalis senovės vikingų jūros maršrutų, tai gali trukti dienų dienas”, – teigė tyrėjas.

Naujasis tyrimas leidžia manyti, kad senovės vikingų jūrininkai taip pat naudojo kristalus. Jau ankstesni tyrimai parodė, kad kai kurie Skandinavijoje randami kristalai esant giedram dangui veikia kaip saulės akmenys. Tyrimą atlikę mokslininkai bandė saulės akmenis Arktyje, Suomijoje, Vengrijoje ir Tunise, kai saulė nešvietė. Mokslininkai nustatė, kad net ir esant visiškai apniukusiam dangui, o žemę dengiant sniegui ir ledui, kristalai parodo Saulės buvimo vietą. Ankstesni tyrimai parodė, kad vabzdžiai, tarp jų – ir bitės, navigacijai naudoja poliarizaciją, kai dangų dengia debesys.

Apie saulės akmenis užsimenama ir vikingų sagoje, pavadintoje Sigurd legenda. Joje teigiama: „Buvo labai debesuota, snigo. Karalius Olaf pasiuntė kažką apsidairyti, tačiau danguje nebuvo jokios properšos. Tuomet jis paprašė Sigurd pasakyti, kur buvo Saulė. Kai Sigurd sutiko, jis griebė saulės akmenį, pažiūrėjo į dangų ir pamatė, iš kur sklinda šviesa, iš to jis ir nuspėjo nematomos Saulės vietą. Paaiškėjo, kad Sigurd buvo teisus.”

Lrt.lt

Pat Nelia Paulauskas, gyvenanti Chicago, IL, kartu su metinės „Draugo” prenumeratos mokesčiu atsiuntė ir 50 dol. auką. Labai ačiū.

Aldona Mažeika, gyvenanti Chicago, IL, pratęsdama metinę „Draugo” prenumeratą paaukojo laikraščiu 50 dol. auką. Tariame nuoširdų ačiū.

Vytautas Rašytinis, gyvenantis Oak Lawn, IL, pratęsė metinę „Draugo” prenumeratą ir paaukojo 50 dol. auką. Labai ačiū.

Elena Wasilewski, gyvenanti Lemont, IL, pratęsdama metinę „Draugo” prenumeratą paaukojo laikraščiu ir 50 dol. auką. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

Ona Rakauskas, gyvenanti Melrose Park, IL, kartu su metinės „Draugo” prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. auką. Esame Jums labai dėkingi.

Catherine Bertužis, gyvenanti Downers Grove, IL, pratęsė metinę „Draugo” prenumeratą ir paaukojo laikraščiu 50 dol. auką. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

Genie Irene Juodikis, gyvenanti Chicago Ridge, IL, pratęsdama metinę „Draugo” prenumeratą paaukojo laikraščiu ir 50 dol. auką. Tariame nuoširdų ačiū.

A † A
BRONĖ MIKULSKIS
TARVYDAITĖ

mirė, sulaukusi 99 metų. Gyveno McKinley Park ir Marquette Park daugiau nei 30 metų.

Į JAV atvyko 1950 m.

Nuliūdę liko: sūnūs Teisuolis su Maureen ir Joseph; žentas Thomas Rosko; 14 anūkų ir 6 proanūkiai.

A. a. Bronė buvo žmona a. a. Stasio ir mama a. a. Zitos.

Velionė buvo Lietuvos Dukterų ir Legion of Mary narė.

A. a. Bronė bus pašarvota sekmadienį, vasario 6 d. nuo 3 v. p. p. iki 9 v. v. Palos-Gaidas laidojimo namuose, 11028 S. Southwest Hwy. (7700 W.), Palos Hills.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, vasario 7 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto velionė bus atlydėta į Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią, 69th and Washtenaw, Chicago, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių a. a. Bronė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. David Gaidas. Tel. 708-974-4410
arba www.palosgaidasfh.com

Jaunystės draugui

A † A
VYTAUTUI JASINEVIČIUI

mirus, skausmo valandoje gili užuojauta žmonai ELENUTEI, dukrai ir sūnums su šeimomis. Mes su Jumis maldoje ir kartu liūdime.

Birutė ir Bernardas Vindašiai
Vytautas ir Silvija Bukauskai
Nijolė ir Russell Hagerstrom
Raimonda ir Alfredas Šumanai

JAZMINŲ REVOLIUCIJA EGIPTE...

Atkelta iš 3 psl.

Nežinia, kaip dėliosis politinė ir ekonominė pasaulio mozaika, jei Ben Ali pėdsakais paseks ir Mubarak ar kuris nors kitas arabų šalių vadovas.

Egiptas, skirtingai nei Tunisas, – pasauliui labai svarbus. Tai – didžiausia arabų valstybė, o jos sostinė – didžiausias miestas, tai šalis, jau tris dešimtmečius besilaikanti taikos sutarties su Izraeliu, šalis, kuri reiškia arabų pasaulio stabilumą, vieta, kur JAV prezidentai jaučiasi jaukiai. Jei Mubarak žlugs, ramybės gali nelikti, niekas nežino, kas galėtų ir norėtų ateiti į jo vietą.

Labiausiai baiminamasi, kad arabų revoliucijas į savo rankas čiups islamistai, žmonės, kurių labiausiai bijojo Tuniso vadovas, žmonės, kurių nemėgsta Mubarak. Tiesa, kol kas bent jau Egipto musulmonų brolija, taip čia vadinasi opozicinė islamistų partija, laikosi nuosekliai, bet kova čia dar nesibaigė. Gatvės protestuotojų minioje Kaire galima sutikti ir buvusį Jungtinių Tautų pareigūną Mohamed ElBaradei, kuris, pasak analitikų, galėtų būti „pereinamuoju vadovu”, jei padėtis Egipte susiklostytų taip, kaip trokštų režimą norintys nuversti žmonės.

Egiptas, pasak politikos apžvalgininkų, lūžio taško valstybė, ne Tunise, o Kairo gatvėse sprendžiasi ara-

bų pasaulio likimas. Jei Mubarak ir jo klika atsilaukys – revoliucijų kitose šalyse nebus, jei žlugs – arabų pasaulio valstybės gali ištikti domino poveikis. Tiesa, visas kortas gali sumaišyti armija, kuri Tunise laikėsi nuoseklios nesikišimo politikos, bet Egipte gali susigundyti valdžia.

Šiomis dienomis į Egiptą atsuktos visų arabų vadovų akys, ypač neramiai turėtų jaustis Alžyro, Jemeno ir gal net Sirijos vadovai, kurie savo šalis valdo ilgai, griežtai, bet ne taip, kad galėtų užtvėnkti revoliucijos upe, kuri per internetą ir socialinius tinklus gali išsilieti į nevaldomą jūrą.

Egipto įvykius atidžiai seka ir Vakarų pasaulio, ypač JAV vadovai, kuriems plaukai šiaušiasi pagalvojus, kad taip ilgai kurta ramybė šioje pasaulio dalyje gali akimirksniu subyrėti. Verslo milžinai, ypač naftos pramonės atstovai, taip pat nedžiūgauja: niekam nereikia neramumų ten, kur yra naftos, nes jos kaina kartkartėmis kyla. Belieka palaukti, kol išsisklaidys parako dūmai, nutilis revoliuciniai šūkiai, kažkaip vis tiek bus, nes nebūna taip, kad niekaip nebūtų.

Pagal „Foreign Policy”, BBC, „The Economist” parengė Jūratė Važgauskaitė Bernardinai.lt

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆**Vasario 12 d. Pasaulio lietuvių** centro didžiojoje salėje šauliai ruošia „Meilės vakaronę“. Gros Algimantas Barniškis, Jūsų laukia skanus maistas. Gėrimus galėsite užsisakyti bare arba atsinešti su savimi. Pradžią – 7 val. v. Kaina – 30 dol. Daugiau informacijos suteiks šaulių kuopos vadas Sigitas tel. 773-550-4609.

◆**JAV LB Lemonto apylinkės** valdyba ir Pasaulio lietuvių centro administracija visus maloniai kviečia į Lietuvos nepriklausomybės – Vasario 16-osios ir Kovo 11-osios – minėjimą, kuris vyks Pasaulio lietuvių centre (14911 127th St., Lemont IL 60439) vasario 20 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p. Pagrindinis prelegentas dr. Jonas Prunskis, JAV LB visuomeninių reikalų tarybos pirmininkas, JAV LB valdybos narys, LR Seimo PLB komisijos narys, vienas geriausių skausmo gydytojų JAV. Pranešimo tema „Lietuvos nepriklausomybė ir dabartinės problemos“. Minėjimo metu bus įteiktos JAV LB Švietimo tarybos Švietėjo premijos buvusiai Maironio lituanistinės mokyklos direktorei Audronei Elvikienei ir Čikagos lituanistinės mokyklos direktorei Jūratei Dovilienei. Meninėje programoje – pučiamųjų orkestras „Gintaras“, smuikininkas Kipras Tarella, solistė Daina Fischer. Vaisinimės kava ir užkandžiais.

◆**Vasario 27 d., sekmadienį JAV LB** Waukegan-Lake County apylinkė švęs Lietuvos Nepriklausomybės šventę. Šv. Mišios – 2 val. p. p. St. And-

rew Lutheran Parish, 10 South Lake St. (Route 45), Mundelein, IL 60060. Mišias atnašaus kun. Jaunius Kelpšas. 3 val. p. p. – iškilmingas minėjimas. Prelegentė Dalia Cidzikaitė, dienraščio „Draugas“ vyriausioji redaktorė. Meninę programą atliks Gedimino lituanistinės mokyklos mokiniai bei „Amber Music ir Dance“ šokėjai. Po programos – suneštinės vaisės. Įėjimas nemokamas, bet bus renkamos savanoriškos aukos JAV LB Krašto valdybos veiklai paremti.

◆**Mažosios Lietuvos lietuvių** draugija Čikagoje maloniai kviečia į tradicinį „Užgavėnių šiušinį“. Ruošiamas kovo 5 d., šeštadienį, 6 val. v. Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus Gintaro salėje. Meninę programą atliks Čikagos lietuvių tautinis šokių kolektyvas „Suktinis“, bus vakarienė, šokiai, kuriems gros Algimanto Barnišio orkestras. Stalus prašoma užsisakyti iš anksto pas Ramūną Buntiną, tel. 630-969-1316.

IŠ ARTI IR TOLI...

◆**Visi visi – dideli ir maži – maloniai** kviečiami į 49-tąjį „Blynų balių“, kuris vyks vasario 26 d. 6 val. v. Šv. Kazimiero parapijos salėje, Los Angeles. Rinksimės Užgavėnių šventės karalių ir karalienę! Ateikite pasilinksinti ir paremti mūsų lietuvišką jaunimą! Vietas užsisakyti galite pas Danguolę Varnienę tel. 818-249-7574 arba el. paštu Spindulys@aol.com.

◆**Vasario 27 d., sekmadienį, 1 val.** p. p. American Legion Post 430 (7430 Broadway Merrillville, IN) ALT'as, Vyčiai ir JAV LB East Chicago apylinkė kviečia švęsti Lietuvos Nepriklausomybės šventę. Prelegentė – Karoline Raulickytė-Stiglich. Meninę programą atliks Ligita ir Algimantas Barniški. Vaisinimės lietuviškais patiekalais.

Trečiadienį, vasario 2 d., „Draugo“ redakcija, kaip ir daugelis čikagiečių, netikėtai „gavo atostogų“. Į Čikagą ir jos apylinkes atvyko žiema, daugelis kelių tapo nepravažiuojamais. Tačiau nėra to blogo, kas neišeitų į gerą – akį traukia nuostabūs gamtos vaizdai, o skaitytojai gaus jungtinį – ketvirtadienio ir penktadienio dienraščio numerį.

Laimos Apanavičienės nuotr.

Pranešame, kad **2011 metais Lietuvių Fondo Stipendijų prašymai** priimami iki kovo 15 dienos, Paramos prašymai priimami iki balandžio 15 dienos.

Prašymai priimami tik užpildžius anketą internete. Daugiau informacijos apie Lietuvių Fondo stipendijų ir paramos programą, bei nuorodą į anketą, galite rasti apsilankę LF internetinėje svetainėje **www.lithuanianfoundation.org**.

Lietuvių Fondas, 14911 127th Street, Lemont, IL 60439, tel. 630-257-1616.

Solvei Stohl

Peter Stohl

Lietuvos Valstybės atkūrimo dienos proga
Balzeko lietuvių kultūros muziejus kartu su Čikaga-Vilnius susigiminiavusių miestų komitetu nuoširdžiai kviečia į parodos atidarymą

„Kauno vaizdai“

2011 m. vasario 12 d., šeštadienį, 7 val. v.

Peter ir Solvei Stohl abu yra amerikiečiai menininkai. 2005 m. jie persikėlė gyventi į Kauną. Čia, bendradarbiaudami su Lietuvos šeimos centru, jie dirba krikščioniškaisiais šeimos konsultantais. Pagyvenę Kaune metus, abu – ir Peter, ir Solvei – buvo įkvėpti sugrįžti prie savo seniau puoselėtų piešimo ir meninės fotografijos stilių.

Peter piešia tušu ir akvarelės paveikslus. Šiuo metu jis dirba prie serijos vaizdų iš savo kaimyninių apylinkių. Solvei fotografuoja skaitmeniniu fotoaparatu, o labiausiai jai patinkančias nuotraukas paverčia *giclée* atspaudais. Šiuo metu ji daugiausiai fotografuoja gatvės scenas ir Kauno senamiesčio detales.

Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629, paroda veiks iki kovo 5 d. Muziejus atidarytas kasdien nuo 10 val. r. iki iki 4 val. p. p. Daugiau informacijos galite gauti tel. 773-582-6500 arba apsilankykite tinklalapyje www.balzekasmuseum.org.

RYTINĖJE PAKRANTĖJE...

□ **Vasario 6 d., sekmadienį,** nuo 1 val. p. p. iki 6 val. v. kviečiame apsilankyti rūbų modeliuotojos Vilmos Mares kūrinų parodoje-pardavime. Paroda vyks Susivienijimo lietuvių Amerikoje patalpose (Lithuanian Alliance of America), 307 West 30th St., New York, NY 10001, tel. 212-563-2210. Visi gaminai – autorės kūriniai, pasiūti Lietuvoje iš vietinės ir itališkos medžiagos. Bus priimami užsakymai 2011 metams, kurie bus atliekami Kaune kovo-balandžio mėn. Daugiau apie V. Mares kūrybą galite sužinoti tinklalapiuose vilmamare.com arba vilmare.net. Norinčius dalyvauti prašome užsiregistruoti el. paštu vilmare@gmail.com arba tel. 917-992-4726

□ **Vasario 8 d., antradienį, 12 val. p. p.** Abington Presbyterian Church, 1082 Old York Rd., Abington, PA 19001, vyks vidudienio vargonų koncertas, kurio metu bus atliekama George Akerley kompozicija „A Sweet for Mother Goose“, 2004 m. laimėjusi „Holtkamp-American Guild of Organists“ pirmą vietą už kūrinių vargonams ne religine tema. Muziką George Akerley, vedęs dr. Gintarę Gečytę, dažnai talkina akompanuodamas chorui „Laisvė“ ir Vinco Krėvės mokyklos mokinių chorui „Krėviukai“.

□ **Vasario 13 d., sekmadienį,** 1 val. p.p. visus kviečiame į Estų namus, 4 Cross St. & Veterans Hwy. Jackson, NJ 08527, kur vyks Lietuvos valstybės nepriklausomybės dienos minėjimas. Koncertuos lituanistinės mokyklos „Lietuvėlė“ mokiniai ir Centrinio NJ LB tautinių šokių kolektyvas. Bus rodoma Nepriklausomos Lietuvos kino kronika, veiks lietuviškų rodinų paroda.

□ **Vasario 19 d., šeštadienį,** 7 val. v. Milda De Voe skaitys savo kūrybą „KGB bar“, 85 East 4th St., NYC. Visi kviečiami. Dalyvaus rašytoja Karen Moulding ir komikė Hilary Schwartz. Renginys – anglų kalba. Daugiau informacijos tinklalapyje www.mmdevoe.com.

□ **Ovidijaus Vyšniausko koncertas** vyks kovo 5 d., šeštadienį, 8 val. v. Lenkų kultūros fondo salėje (177 Broadway Clark, NJ 07066). Daugiau informacijos suteiks Žilvinas el. paštu zilvis_bublis@yahoo.com arba tel. 732-713-5108.

□ **Philadelphia Lietuvos nepriklausomybės šventės** – Vasario 16-oji ir Kovo 11-oji – bus paminėtos kovo 13 d. Padėkos šv. Mišios už Lietuvos Nepriklausomybę bus atnašaujamos Šv. Jurgio lietuvių parapijoje (Salmon ir Venango St. sankryžoje) 11 val. r. Šventės minėjimas/koncertas Lietuvių namuose prasidės 2 val. p. p. Daugiau informacijos pateiksime vėliau.

□ **2011 m. New York Neringos/Tauro tunto skautų Kaziuko mugė** vyks sekmadienį, kovo 13 d. Mugės atidarymas tuoj po 10 val. r. šv. Mišių Apsireiškimo parapijoje, 259 North 5th St., Brooklyn, NY 11211. Mugė vyks Our Lady of Mt. Carmel, 275 North 8th St., Brooklyn. Bus žaidimai vaikams, loterija, lietuviški gaminiai, skanūs pietūs, veiks kavinė. Kviečiame pabendrauti ir pasilinksinti skautiškoje dvasioje! Norinčius prekiauti prašome skambinti Tomui Lorui tel. 914-948-6769, arba rašyti el. pašto adresu tlora@optonline.net. Paremkite New York skautus!